

На основу члана 242. став 1. тачка 2) Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима ("Службени лист СФРЈ", бр. 50/88, 63/88, 80/89, 29/90 и 11/91 и "Службени лист СРЈ", бр. 34/92, 13/93, 24/94, 41/94, 28/96 и 3/2002) у споразуму са министром унутрашњих послова,

министар саобраћаја и телекомуникација доноси

ПРАВИЛНИК О САОБРАЋАЈНИМ ЗНАКОВИМА НА ПУТЕВИМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се врста, значење, облик, боја, мере и постављање саобраћајних знакова на путевима.

Члан 2.

Саобраћајни знакови су знакови опасности, знакови изричитих наредби и знакови обавештења, са допунском таблом или без ње, која је саставни део саобраћајног знака и која ближе одређује значење саобраћајног знака, светлосни саобраћајни знакови, ознаке на коловозу, тротоару и сл. и светлосне и друге ознаке на путу.

Члан 3.

Саобраћајни знакови који се постављају на исти носач морају да буду једнообразни, без обзира на то да ли су обични, рефлектујући или осветљени сопственим извором светлости.

Члан 4.

Саобраћајни знакови се постављају с десне стране пута поред коловоза, у смеру кретања возила.

Ако с десне стране пута поред коловоза, у смеру кретања возила није могуће поставити саобраћајни знак, исти се поставља изнад коловоза или с леве стране пута и има исто значење као и кад је постављен с десне стране пута.

Ако на месту на коме се поставља саобраћајни знак, због густине саобраћаја, односно из других разлога, прети опасност да знак неће правовремено уочити учесници у саобраћају, саобраћајни знак се мора поставити и на супротној левој страни пута или изнад површине коловоза.

Саобраћајни знакови се постављају тако да не ометају кретање возила и пешака.

Члан 5.

Цртежи ознака на коловозу и цртежи слова и бројева у погледу облика и врсте, који се исписују на коловозу и на саобраћајним знаковима, као и легенда боја одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Натписи на знаковима обавештења исписују се, по правилу, малим словима.

II. САОБРАЋАЈНИ ЗНАКОВИ

1. Знакови опасности

Члан 6.

Знакови опасности су:

I-1

I-1.1

I-2

I-2.1

I-2.2

I-3

I-4

I-5

1) знак »кривина налево« (I-1), знак »кривина надесно« (I-1.1). знак »двострука кривина или више узастопних кривина од којих је прва налево« (I-2), знак »двострука кривина или више узастопних кривина од којих је прва надесно« (I-2.1), знак »опасна кривина« (I-2.2), који означавају приближавање кривини или кривинама које су опасне по својим физичким карактеристикама или због недостатка прегледности;

2) знак »опасна низбрдица« (I-3) и знак »опасан успон« (I-4), који означавају приближавање опасној низбрдици, односно опасном успону, ако разлика у висини представља неку опасност која проистиче из тих услова;

3) Знак »сужење пута« (I-5), знак »сужење пута с десне стране« (I-5.1), и знак »сужење пута с леве стране« (I-5.2),

I-5.1

I-5.2

I-6

I-7

I-8

I-9

I-10

I-11

који означавају приближавање сужењу коловоза које може да представља извесну опасност;

4) знак »покретни мост« (I-6), који означава близину места на коме се на путу налази покретни мост;

5) знак »близина обале« (I-7), који означава близину места на коме пут наилази на обалу;

6) знак »нераван коловоз«, који означава близину дела пута на коме је коловоз нераван због постојања опасних избочина и улегнућа (I-8), због улегнућа (I-9) или због близине опасног превоја пута или веће избочине на коловозу (I-10);

7) знак »клизав коловоз« (I-11), који означава близину дела пута на коме коловоз под одређеним атмосферским условима или сличним околностима има клизаву површину;

I-12

8) знак »камење пршти« (I-12), који означава близину дела пута на коме се налази неваљани туцаник или који је посут ситним камењем на тврдој подлози и на коме за друге учеснике у саобраћају постоји опасност од прскања камена;

I-18

14) знак »дивљач на путу« (I-18), који означава посебно опасна места на којима дивљач (папкари) често прелази преко пута;

I-19

15) знак »радови на путу« (I-19), који означава близину места на коме се изводе радови на путу;

I-13

9) знакови »одроњавање камења« (I-13 и I-13.1), који означавају близину дела пута на коме постоји опасност од камења које пада или од камења које се налази на путу;

I-20

16) знакови »наилажење на светлосне саобраћајне знакове« (I-20 и I-20.1), који означавају близину раскрснице или обележеног пешачког прелаза на коме је саобраћај регулисан помоћу уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова;

I-13.1

I-20.1

I-14

10) знак »обележени пешачки прелаз« (I-14), који означава близину места на путу на коме се налази обележени пешачки прелаз;

I-21

17) знак »близина авионске писте« (I-21), који означава део пута преко кога авиони прелећу у ниском лету приликом слетања, односно полетања;

I-15

11) знак »деца на путу« (I-15), који означава близину места на путу на коме се деца чешће и у већем броју крећу (на пример испред школе, обданишта, игралишта и сл);

I-22

18) знакови »бочни ветар« (I-22 и I-22.1), који означавају близину дела пута на коме често дува јак бочни ветар;

I-16

12) знак »бициклисти на путу« (I-16), који означава близину места на коме бициклисти наилазе на пут са бочног пута или са бицикличке стазе;

I-22.1

I-17

13) знак »животиње на путу« (I-17), који означава место на коме домаће животиње под надзором прелазе преко пута или се крећу дуж пута;

I-23

19) знак »саобраћај у оба смера« (I-23), који означава близину места на коме се прелази са дела пута на коме се саобраћај одвија само у једном смеру на део тог пута на коме се привремено или стално саобраћај врши у оба смера;

I-24

20) знак »тунел« (I-24), који означава близину тунела на путу;

I-25

21) знак »опасност на путу« (I-25), који означава близину дела пута или места на путу на коме учесницима у саобраћају прети опасност за коју овим правилником није предвиђен посебан знак опасности;

I-26

22) знак »укрштање путева исте важности« (I-26), који означава близину укрштања путева од којих ниједан пут није пут са првенством пролаза;

I-27

23) знак »укрштање са споредним путем под правим углом« (I-27), знак »спајање са споредним путем под правим углом с леве стране« (I-28), знак »спајање са споредним путем под правим углом с десне стране« (I-28.1), знак »спајање са споредним путем под оштрим углом с леве стране« (I-29) и знак »спајање са споредним путем под оштрим углом с десне стране« (I-29.1), који означавају близину раскрснице на којој се пут са првенством пролаза укршта, односно спаја са споредним путем.

I-28

I-28.1

I-29

Симболи на наведеним знаковима из става 1. ове тачке могу и друкчије да изгледају, што зависи од конкретне ситуације на путу;

I-29.1

I-30

24) знак »раскрсница са кружним током саобраћаја« (I-30), који означава близину раскрснице на којој се саобраћај одвија у кружном току;

I-31

25) знак »трамвајска пруга« (I-31), који означава близину места на коме пут прелази преко трамвајске пруге у нивоу;

I-32

26) знак »прелаз пута преко железничке пруге са браницима или полубраницима« (I-32), који означава близину прелаза пута преко железничке пруге у нивоу, који је обезбеђен браницима или полубраницима;

I-33

27) знак »прелаз пута преко железничке пруге без браника или полубраника« (I-33), који означава близину прелаза пута преко железничке пруге у нивоу, који није обезбеђен браницима или полубраницима;

I-34

28) знак »Андрејин крст« (I-34), који означава место на коме пут прелази преко железничке пруге у нивоу без браника или полубраника са једним колосеком, односно (I-34.1) са два или више колосека;

I-34.1

I-35

29) знак
 »приближавање прелазу
 пута преко железничке
 пруге са браницима или
 полубраницима« (I-35),
 који означава
 удаљеност до прелазу
 пута преко железничке
 пруге у нивоу, који је
 обезбеђен браницима
 или полубраницима;

I-36

30) знак
 »приближавање прелазу
 пута преко железничке
 пруге без баника или
 полубаника« (I-36),
 који означава
 удаљеност до прелазу
 пута преко железничке
 пруге у нивоу, који није
 обезбеђен браницима
 или полубраницима.

Симболи на знаковима опасности I-14 (обележени пешачки прелаз), I-15 (деца на путу), I-16 (бициклисти на путу), I-17 (животиње на путу), I-18 (дивљач на путу) и I-21 (близина авионске писте) могу, с обзиром на смер одакле прети опасност, бити окренути и на другу страну.

Члан 7.

Знакови опасности имају облик равностраног троугла чија се једна страна налази у хоризонталном положају са супротним врхом окренутим навише.

Члан 8.

Основна боја знакова опасности је бела, а ивице троугла су црвене. Симболи на знаковима опасности су црне боје.

Члан 9.

Дужина стране равностраног троугла знака опасности износи:

- 1) на ауто-путевима, путевима резервисаним за саобраћај моторних возила и на магистралним путевима - 120 cm;
- 2) на регионалним путевима и главним градским саобраћајницама – 90 cm;
- 3) на свим осталим путевима - 60 cm;
- 4) кад се употребљавају као уметнути знакови - 40 cm.

На путевима из става 1. тачка 2. овог члана могу се, по потреби, постављати и знакови опасности чија страна троугла износи 120 cm, а на путевима из става 1. тачка 3. овог члана - и знакови опасности чија страна троугла износи 90 cm.

Члан 10.

Величина симбола на знаковима опасности мора бити сразмерна величини знака, а симбол нацртан тако да се може лако распознати.

Члан 11.

У погледу облика, боје или мера одступају од одредаба чл. 7. до 9. овог правилника следећи знакови опасности, и то:

1) у погледу облика:

а) знакови I-34 и I-34.1 (Андрејин крст) који имају облик једног, односно два укрштена крака;

б) знакови I-35 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге са браницама или полубраницама) и I-36 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге без браника или полубраника), који су правоугаоног облика и чију основу чини краћа страна;

2) у погледу боја:

а) основна боја знакова који се односе на привремену сигнализацију приликом извођења радова на путу је жута;

б) симболи знакова I-20 и I-20.1 (наилажење на светлосне саобраћајне знакове са тробојним светлима), који имају по вертикалној оси црвено светло горе, жуто у средини, зелено доле, а по хоризонталној оси црвено светло лево, жуто у средини и зелено десно;

3) у погледу мера:

а) знакови I-34 и I-34.1 (Андрејин крст) имају кракове дужине 120 cm и ширине 12 cm;

б) знакови I-35 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге са браницама или полубраницама) и I-36 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге без браника или полубраника), који имају једну страну правоугаоника дужине 100 cm, другу страну правоугаоника дужине 30 cm, а косе траке на знаку постављене под углом од 30° ширине 8 cm.

2. Знакови изричитих наредби

Члан 12.

Знакови изричитих наредби су знакови забране, односно ограничења и знакови обавезе.

Члан 13.

Знакови забране, односно ограничења су:

II-1

1) знак »укрштање са путем са првенством пролаза« (II-1), који означава близину раскрснице на којој возач мора да уступи првенство пролаза свим возилима која се крећу по путу на који он наилази;

II-3

3) знак »забрана саобраћаја у оба смера« (II-3), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај свим возилима у оба смера;

II-2

2) знак »обавезно заустављање« (II-2), који означава место пред улазом у раскрсницу на коме је возач дужан да заустави возило и уступи првенство пролаза свим возилима која се крећу путем на који он наилази;

II-4

4) знак »забрана саобраћаја у једном смеру« (II-4), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај возила из смера према коме је окренут знак;

II-5

5) знак »забрана саобраћаја за сва возила на моторни погон, осим за мотоцикл без приколице« (II-5), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва возила на моторни погон, осим за мотоцикле без приколице и бицикле са мотором на два точка;

II-6

6) знак »забрана саобраћаја за аутобусе« (II-6), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за аутобусе;

II-7

7) знак »забрана саобраћаја за теретна возила« (II-7), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за теретна возила.

Ако је знаку из става 1. ове тачке придодата допунска табла на којој је означена највећа дозвољена маса возила, забрана важи само за она теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази означену масу;

II-8

8) знак »забрана саобраћаја за цистерне« (II-8), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе материје које могу да изазову загађивање воде;

II-9

9) знак »забрана саобраћаја возилима која превозе експлозив или неке лако запаљиве материје« (II-9), који означава пут или део пута на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе експлозив или неке лако запаљиве материје;

II-9.1

знак »забрана саобраћаја возилима која превозе опасне материје« (II-9.1), који

означава пут или део пута на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе опасне материје;

II-10

10) знак »забрана саобраћаја за возила на моторни погон која вуку прикључно возило, осим полуприколице« (II-10), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила на моторни погон која вуку прикључно возило, осим полуприколице;

II-10.1

знак »забрана саобраћаја за возила на моторни погон која вуку прикључно возило« (II-10.1) који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила на моторни погон која вуку прикључно возило;

II-11

11) знак »забрана саобраћаја за тракторе« (II-11), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за тракторе;

II-12

12) знак »забрана саобраћаја за мотоцикле« (II-12), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за мотоцикле;

II-13

13) знак »забрана саобраћаја за бицикле са мотором« (II-13), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за бицикле са мотором;

II-14

14) знак »забрана саобраћаја за бицикле« (II-14), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за бицикле;

II-15

15) знак »забрана саобраћаја за запрежна возила« (II-15), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за запрежна возила;

II-16

16) знак »забрана саобраћаја за ручна колица« (II-16), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за ручна колица;

II-17

17) знак »забрана саобраћаја за пешаке« (II-17), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за пешаке;

II-18

18) знак »забрана саобраћаја за сва возила на моторни погон« (II-18), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва возила на моторни погон;

II-19

19) знак »забрана саобраћаја за сва возила на моторни погон и запрежна возила« (II-19), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва возила на моторни погон и запрежна возила.

За забране за разне врсте возила или кориснике пута могу се на знаку из става 1. ове тачке употребити и на њему комбиновати разни симболи означени под II-5 до II-17.

Знак из става 1. ове тачке може имати највише два симбола ван насељених места, а највише три симбола у насељеним местима;

II-20

20) знак »забрана саобраћаја за возила чија укупна ширина прелази одређену ширину« (II-20), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија укупна ширина прелази ширину означену на знаку;

II-21

21) знак »забрана саобраћаја за возила чија укупна висина прелази одређену висину« (II-21), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија укупна висина прелази висину означену на знаку;

II-22

22) знак »забрана саобраћаја за возила чија укупна маса прелази одређену масу« (II-22), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија укупна маса прелази масу означену на знаку;

II-23

23) знак »забрана саобраћаја за возила која прекорачују одређено осовинско оптерећење« (II-23), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила са осовинским оптерећењем већим од оптерећења означеног на знаку;

II-24

24) знак »забрана саобраћаја за возила која прекорачују одређену дужину« (II-24), који означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија укупна дужина прелази дужину означену на знаку;

II-25

25) знак »најмање одстојање између возила« (II-25), који означава најмање одстојање између возила у кретању кога се возачи морају придржавати;

II-26

26) знак »забрана скретања улево« (II-26), који означава раскрсницу на којој је скретање улево забрањено;

II-26.1

27) знак »забрана скретања удесно« (II-26.1), који означава раскрсницу на којој је скретање удесно забрањено;

II-27

28) знак »забрана полукружно окретања« (II-27), који означава место на коме је забрањено полукружно окретање;

II-31

32) знак »забрана давања звучних знакова« (II-31), који означава пут, односно део пута на коме се уређајем на возилу не смеју давати звучни знакови, осим у случају непосредне опасности;

II-28

29) знак »забрана претицања свих возила на моторни погон, осим мотоцикла без приколице« (II-28), који означава пут, односно део пута на коме је забрањено претицање свих возила на моторни погон, осим мотоцикла без приколице и бицикла са мотором на два точка;

II-32

33) знак »забрана пролаза без заустављања — царинарница« (II-32), који означава близину царинарнице где се возило мора зауставити. Тај знак може се употребити и за означавање близине других места на којима се возило мора зауставити. У том случају речи исписане на знаку: »CARINA—DOUANE« (II-32), односно: »STOP—POLICIJA« (II-32.1) или »PUTARINA—PEAGE« (II-32.2) замењују се одговарајућим натписом који означава разлог обавезе заустављања;

II-32.1

II-29

30) знак »забрана претицања за теретна возила« (II-29), који означава пут, односно део пута на коме је забрањено да теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази 3,5t претичу друга возила на моторни погон осим мотоцикла без приколице и бицикла са мотором на два точка.

II-32.2

Ако је на знаку из става 1. ове тачке придодата допунска табла на којој је означена друга највећа дозвољена маса (нпр 5t), забрана важи само за она теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази означену масу;

II-33

34) знак »првенство пролаза за возила из супротног смера« (II-33), који означава забрану ступања возила на уски део пута пре него што тим делом пређу возила из супротног смера;

II-30

31) знак »ограничење брзине« (II-30), који означава пут, односно део пута на коме се возила не смеју кретати брзином (у km/h) већом од брзине која је означена на знаку.

II-34

35) знак »забрана заустављања и паркирања« (II-34), који означава страну пута на којој је забрањено заустављање и паркирање возила;

II-35

Ако је на знаку из става 1. ове тачке придодата допунска табла са назнаком масе возила (нпр 5t), означено ограничење брзине односи се само на возила чија највећа дозвољена маса прелази означену масу;

36) знак »забрана паркирања« (II-35), који означава страну пута на којој је забрањено паркирање возила.

Знаковима II-34 и II-35 може се додати допунска табла са знаком: 1) дана у седмици, односно, месецу и времена у току дана на које се забрана односи; 2) најдуже дозвољеног трајања заустављања, односно паркирања; 3) категорије возила на које се забрана односи;

II-36

37) знак »наизменично паркирање« (II-36), који означава део пута на који се забрана паркирања односи у непарне дане;

II-37

38) знак »наизменично паркирање« (II-37), који означава део пута на који се забрана паркирања односи у парне дане.

Симболи на знаковима забрана, односно ограничења II-20, II-21, II-22, II-23, II-24, II-25 и II-30 дати су примера ради, а стварне вредности се уписују према околностима на путу и потребама безбедности саобраћаја.

Члан 14.

Знакови обавезе су:

II-38

1) знак »најмање дозвољена брзина« (II-38), који означава пут, односно део пута на коме се возила у нормалним условима морају кретати најмање оном брзином (у km/h) која је означена на знаку.

Симбол на знаку из става 1. ове тачке дат је примера ради, а стварна брзина уписује се према околностима на путу и потребама безбедности саобраћаја;

II-42

5) знак »стаза за јахаче« (II-42), који означава стазу којом се морају кретати јахачи, а по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају;

II-43

6) знакови »обавезан смер« (II-43), (II-43.1), (II-43.2), (II-43.3) и (II-43.4), који означавају смерове којима се возила морају кретати;

II-43.1

II-43.2

II-43.3

II-43.4

II-39

2) знак »ланци за снег« (II-39), који означава део пута на коме моторна возила, осим мотоцикла, морају на погонским точковима имати ланце за снег кад је на коловозу снег;

II-40

3) знак »стаза за бициклисте« (II-40), који означава стазу којом се морају кретати бицикли и бицикли са мотором, а по којој је забрањено кретање другим возилима;

II-41

4) знак »стаза за пешаке« (II-41), који означава посебно изграђену пешачку стазу којом се пешаци морају кретати, а по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају;

П-44

П-44.1

П-44.2

7) знакови »дозвољени смерови« (П-44), (П-44.1), (П-44.2), који означавају смерове у којима се возила смеју кретати;

П-45

П-45.1

П-45.2

8) знакови »обавезно обилажење с десне стране« (П-45), »обавезно обилажење с леве стране« (П-45.1) и »кружни ток саобраћаја« (П-45.2), који означавају коловоз, односно део коловоза којим се возила морају кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја и других објеката на коловозу.

Члан 15.

Знакови изричитих наредби имају облик круга осим знакова П-1 (укрштање са путем са првенством пролаза) и П-2 (обавезно заустављање).

Члан 16.

Основна боја знакова забране, односно ограничења је бела, а основна боја знакова обавезе је плава.

Симболи и натписи на знаковима забране, односно ограничења су црне боје, а на знаковима обавезе су беле боје.

Ивица круга, као и косе траке на знаковима изричитих наредби на којима постоје су црвене боје.

Члан 17.

Пречник круга знакова изричитих наредби мора износити, и то:

- 1) на ауто-путевима, путевима резервисаним за саобраћај моторних возила и магистралним путевима - 90 cm;
- 2) на регионалним путевима и главним градским саобраћајницама - 60 cm;
- 3) на осталим путевима - 40 cm;
- 4) кад се користе као уметнути знакови - 30 cm.

На путевима из става 1. тачка 2. овог члана могу се по потреби поставити и знакови изричитих наредби чији пречник круга износи 90 cm, а на путевима из става 1. тачка 3. овог члана - и знакови изричитих наредби чији пречник круга износи 60 cm.

Члан 18.

Косе траке на знаковима изричитих наредби морају бити положене под углом од 45° у односу на хоризонталну раван.

Члан 19.

У погледу облика, боје и симбола или мера, одступају од одредаба чл. 15. до 17. овог правилника следећи знакови изричитих наредби, и то:

1) у погледу облика:

а) знак П-1 (укрштање са путем са првенством пролаза) има облик равностраног троугла чија је једна страна постављена хоризонтално са супротним врхом окренутим наниже;

б) знак П-2 (обавезно заустављање) има облик правилног осмоугаоника;

2) у погледу боје и симбола:

а) основна боја знакова забране, односно ограничења који се односе на привремену сигнализацију приликом извођења радова на путу је жута;

б) знак П-2 (обавезно заустављање) има основу црвене боје, а ивицу и симбол "STOP" беле боје;

в) симбол знака П-8 (забрана саобраћаја за цистерне) је црвене боје, осовина са точковима, односно возило је црне боје, а две таласасте линије су плаве боје;

г) симбол знака П-9 (забрана саобраћаја возилима која превозе експлозив или неке лако запаљиве материје) и знака П-9.1 (забрана саобраћаја возилима која превозе опасне материје) су црвене боје, а осовина са точковима, односно возила су црне боје;

д) симбол знака П-12 може да буде и у облику моторног возила на три точка;

ђ) симбол знака П-13 може да буде и у облику бицикла са мотором на три точка;

е) симбол знака П-33 (првенство пролаза возила из супротног смера) има стрелицу која означава забрањен смер - црвене боје;

ж) знак П-34 (забрана заустављања и паркирања) и знак П-35 (забрана паркирања) имају основну боју плаву;

з) знак П-36 и знак П-37 (наизменично паркирање) имају основну боју плаву а симбол беле боје;

3) у погледу мера:

а) знак П-1 (укрштање са путем са првенством пролаза) има страну дужине 90 см, а изузетно дужине 60 см;

б) висина слова знака П-2 (обавезно заустављање) износи једну трећину висине знака.

3. Знакови обавештења

Члан 20.

Знакови обавештења пружају учесницима у саобраћају потребна обавештења о путу којим се крећу, називима места кроз која пут пролази и удаљености до тих места, престанку важења знакова изричитих наредби, као и друга обавештења која им могу бити корисна.

Знакови обавештења су:

III-1

1) знак »првенство пролаза у односу на возила из супротног смера« (III-1), који обавештава возача да на уском пролазу има право првенства у односу на возила која долазе из супротног смера.

Кад се употреби знак III-1 мора на прилазу узаном пролазу из супротног смера да буде постављен знак II-33;

III-2

2) знакови »пут са једносмерним саобраћајем« (III-2) и (III-2.1), који обавештавају учеснике у саобраћају о једносмерном путу;

Знак III-2 постављен је управно на осу коловоза, а знак III-2.1 постављен је паралелно са осом коловоза, а речи: »један смер« могу бити исписане на стрелици тог знака;

III-2.1

III-3

3) знак »пут са првенством пролаза« (III-3), који означава пут или део пута на коме возила имају првенство пролаза у односу на возила која се крећу путевима који се укрштају с тим путем, односно делом пута;

III-4

4) знак »завршетак пута са првенством пролаза« (III-4), који означава место на коме се завршава пут или део пута са првенством пролаза;

III-5

5) знак »пружање пута са правом првенства пролаза« (III-5), који означава пут са првенством пролаза.

Положај симбола на знаку III-5 треба да одговара конкретном положају пута са првенством пролаза у односу на споредни пут;

III-6

6) знак »обележени пешачки прелаз« (III-6), који означава место на коме се налази обележени пешачки прелаз;

III-7

7) знак »подземни или надземни пешачки пролаз« (III-7), који означава место на коме се налази подземни или надземни пешачки пролаз;

III-8

8) знак »раскрсница« (III-8), који означава међусобни положај и правце путева и називе места до којих воде путеви који се укрштају, као и бројеве путева и

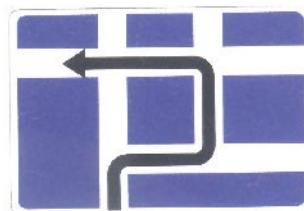
бројеве међународних путева. Знаку III-8 може бити додата допунска табла која означава удаљеност од раскрснице на коју се знак односи;

III-9

9) знак »слепи пут« (III-9), који означава близину и положај пута који нема излаз (слепи пут).

Положај симбола у знаку III-9 треба да одговара положају слепог пута у односу на пут на коме се поставља тај знак;

III-10

10) знак »смер кретања возила које намерава да скрене улево на раскрсници на којој је скретање улево забрањено«

(III-10), који означава пут којим се возило мора кретати ако намерава да скрене улево на следећој раскрсници на којој је скретање улево забрањено;

III-11

11) знакови »престројавање возила« (III-11) и »престројавање возила са називима насељених места« (III-11.1), који означавају претходно обавештење возачу ради престројавања на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака.

Симболи на знаковима III-11 и III-11.1 треба да одговарају стварном стању броја саобраћајних трака и начину

престројавања на њима. На знаку морају бити исписани и називи места (III-11.1);

III-11.1

III-12

12) знак »стреласти путоказ« (III-12), који означава правац пута за место или карактеристичан објект чији је назив исписан на путоказу. Ако се на путоказ уписује и број пута који се њиме означава, број се уписује на страни супротној од стрелице и одваја се од других натписа на путоказу линијом. На путоказу могу бити исписана највише два назива места и то један испод другог, као и удаљеност места у који води пут, изражена у километрима;

III-13

поставља изнад коловоза (на портал), свако поље се поставља као посебан знак

13) знак »путоказна табла« (III-13), који означава правац пута за насељено место исписано на знаку.

Знак може имати највише три поља за означавање смерова кретања. Када се знак

изнад саобраћајних трака на које се знак односи;

III-14

14) знак »стреласти путоказ за аеродром« (III-14), који означава правац пута за аеродром;

III-15

15) знак »стреласти путоказ за терен за камповање« (III-15), који означава правац и удаљеност терена за камповање;

III-16

16) знак »стреласти путоказ за планинарски дом« (III-16), који означава правац и удаљеност места на коме се налази планинарски дом;

III-17

17) знакови »број пута« (III-17) и »километража пута« (III-17.1) који, означавају број и стационажу пута.

III-17.1

III-18

18) знак »број међународног пута« (III-18), који означава број међународног пута;

III-19

19) знак »аутопут« (III-19), који означава место одакле почиње аутопут;

III-20

20) знак »завршетак аутопута« (III-20), који означава место на коме се завршава аутопут;

III-21

21) знак »пут резервисан за саобраћај моторних возила« (III-21), који означава место одакле почиње пут резервисан само за саобраћај моторних возила;

III-22

22) знак »завршетак пута резервисаног за саобраћај моторних возила« (III-22), који означава место на коме се завршава пут резервисан само за саобраћај моторних возила;

III-23

23) знак »назив насељеног места« (III-23), који означава назив места (насеља) у које улази пут и границу од које почиње то место;

III-24

24) знак »завршетак насељеног места« (III-24), који означава место на коме се завршава насеље кроз које пролази пут;

III-25

25) знак »престанак забране претицања свих возила на моторни погон, осим мотоцикла без приколице« (III-25), који означава место одакле престаје забрана претицања свих возила на моторни погон осим мотоцикла без приколице и бицикла са мотором на два точка;

III-26

26) знак »престанак забране претицања за теретна возила« (III-26), који означава место одакле престаје забрана претицања за теретна возила;

III-27

27) знак »престанак ограничења брзине« (III-27), који означава место одакле престаје ограничење брзине, а знак »престанак најмање дозвољене брзине« (III-27.1), који означава место одакле престаје прописана најмања дозвољена брзина;

III-27.1

III-28

28) знак »престанак забране давања звучних знакова« (III-28), који означава место одакле престаје забрана давања звучних знакова;

III-29

29) знак »престанак свих забрана« (III-29), знак »престанак обавезе ношења ланаца за снег« (III-29.1), знак »завршетак стазе за бициклисте« (III-29.2), знак »завршетак стазе за пешаке« (III-29.3), знак »завршетак стазе за јахаче« (III-29.4), који означавају места на путу одакле престају да важе одговарајуће забране које су пре тог места успостављене саобраћајним знаковима постављеним на том путу;

III-29.1

III-29.2

III-29.3

III-29.4

III-30

30) знак »зона у којој је ограничено трајање паркирања« (III-30), који означава место у насељу одакле се улази у зону у којој је спроведено опште ограничење трајања паркирања на одређено време, без обзира да ли се за паркирање на одређено време плаћа накнада или се не плаћа. Знаку III-30 може бити додата допунска табла на којој ће се назначити дани или сати за које ограничење важи;

III-31

31) знак »излаз из зоне у којој је ограничено трајање паркирања« (III-31), који означава место у насељу на коме се излази из зоне у којој је спроведено опште ограничење трајања паркирања на одређено време;

III-32

32) знак »паркиралиште« (III-32), који означава простор изван коловоза пута који је одређен или посебно уређен за паркирање возила.

На знаку III-32 или на допунској табли може се одговарајућим симболима или натписима означити: начин паркирања, смер у коме се налази паркиралиште, удаљеност паркиралишта (m), категорије возила којима је паркиралиште намењено, као и евентуално временско ограничење паркирања ;

III-33

33) знак »временски ограничено паркирање« (III-33), који означава место на коме је паркирање возила временски ограничено:

III-34

34) знак »болница« (III-34), који означава близину болнице и упозорење возачу да својим возилом не ствара сувишну буку;

III-35

35) знак »станица за прву помоћ« (III-35), који означава близину места или места на коме се налази станица за прву помоћ;

III-36

36) знак »радионица за оправку возила« (III-36), који означава близину места на коме се налази радионица за оправку возила.

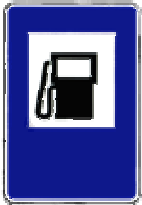
На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-37

37) знак »телефон« (III-37), који означава близину места или место на коме се налази телефонска говорница.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-38

38) знак »бензинска станица« (III-38), који означава близину места на коме се налази бензинска станица.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи као и удаљеност у метрима;

III-39

39) знак »хотел или мотел« (III-39), који означава близину места или место на коме се налази хотел, односно мотел;

На делу знака III-39 испод белог поља може се уписати реч: »хотел« или »мотел«, зависно од врсте угости-тељског објекта који се означава.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима.

III-40

40) знак »ресторан« (III-40), који означава близину места или место на коме се налази ресторан.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-41

41) знак »кафана« (III-41), који означава близину места или место на коме се налази кафана.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-42

42) знак »терен уређен за излетнике« (III-42), који означава близину места или место на коме се налази терен уређен за излетнике.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-43

43) знак »терен за камповање под шаторима« (III-43), који означава близину терена или терен уређен за камповање под шаторима.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-44

44) знак »терен за камповање у приколицама« (III-44), који означава близину терена или терен за боравак у приколицама.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-45

45) знак »терен за камповање под шаторима и у приколицама« (III-45), који означава близину терена или терен за камповање под шаторима и у приколицама.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима

III-46

46) знак »планинарски дом« (III-46), који означава близину места или место на коме се налази планинарски дом.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-47

47) знак »возило за помоћ на путу« (III-47), који означава близину места или место у коме се налази служба за пружање помоћи у случају кvara на возилу.

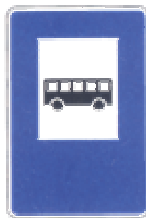
На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-48

48) знак »ватрогасна служба« (III-48), који означава близину места или место у коме се налази служба за гашење пожара.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-49

49) знак »аутобуско стајалиште« (III-49), који означава место на коме се налази аутобуско стајалиште;

III-50

50) знак »трамвајска станица« (III-50), који означава место на коме се налази трамвајска станица;

III-51

51) знак »аеродром« (III-51), који означава близину аеродрома или место аеродрома.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-52

52) знак »лука — пристаниште« (III-52), који означава близину луке, пристаништа, односно трајекта или место у коме се налази лука, пристаниште, односно трајект.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

III-53

53) знак »информација« (III-53), који означава близину места или место у коме се могу добити туристичке информације.

На знаку или допунској табли може се симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи, као и удаљеност у метрима;

Crni Vrh

Otvoren

Do B. Jezera

III-54

54) знак »проходност пута« (III-54), који означава да је планински пут, односно прелаз преко планинског врха отворен или затворен (назив места уписан је примера ради). Ако је пролаз затворен табла 1 је црвене боје и има натпис »затворен«. Ако је пролаз отворен, табла 1 је зелене боје и има натпис »отворен«. Натписи на табли 1 су беле боје.

Ако је пролаз отворен, табла 3, зависно од стања пута, садржи знак »ланци за снег« (II-39) или симбол »ланци или гуме за снег« (IV-6.1).

Ако је пролаз затворен, табла 2 садржи назив места до ког је пут отворен.

Табле 2 и 3 имају белу основу, а симболи и натписи на њима су црне боје;

III-55

55) знак »број серпентине« (III-55), који означава број серпентине са надморском висином;

III-56

56) знак »путни објект« (III-56), који означава назив путног објекта од посебног значаја (вијадукт, тунел и сл.);

III-57

57) знак »планински превој« (III-57), који означава планински превој са надморском висином ;

III-58

58) знак »река« (III-58), који означава назив реке преко које пут пролази;

III-59

59) знак »станица полиције« (III-59), који означава близину места или место на коме се налази станица полиције;

III-60

60) знак »брзина која се препоручује« (III-60), који означава брзину која се препоручује на одређеном делу пута;

III-61

61) знак »потврда правца« (III-61), који означава потврду правца кретања после проласка

раскрснице.

Знак садржи назив места и удаљеност, изражену у km до места у које води пут на коме је знак постављен.

На знаку може да буде исписано највише пет назива места, као и удаљеност у km до тих места;

III-62

62) знак »табла за означавање назива улица« (III-62), који означава возачима и пешацима назив улице којом пролазе или у коју улазе.

Знак може имати и кућне бројеве блока на који се односи;

III-63

63) знак »табла за усмеравање« (III-63) и (III-63.1), који означава место где се налази на оштру кривину ;

III-63.1

III-64

III-65

III-65.1

III-65.2

III-66

III-67

64) знак »претпутоказ за излаз« (III-64), који на аутопуту и путу са раскрсницама у више нивоа означава правац кретања до насељених места исписаних на знаку;

65) знак »путоказ за излаз« (III-65) и (III-65.1), који на аутопуту и путу са раскрсницама у више нивоа означава правац кретања до насељених места исписаних на знаковима.

Знакови III-65 и III-65.1 постављају се изнад коловоза, а знак III-65.2 на банкени;

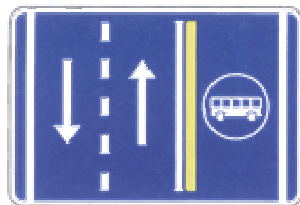
66) знак »табла за означавање излаза« (III-66), који означава место изласка са аутопута;

67) знак »путоказ за престројавање изнад саобраћајних трака« (III-67), који обавештава возаче о коришћењу саобраћајне траке за кретање до насељеног места исписаног на знаку;

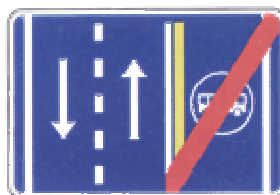
III-68

68) знак »деца на путу« (III-68), који означава место у чијој се близини налази школа и пешачки прелази које деца често користе;

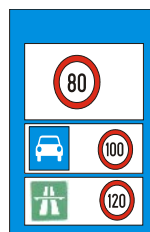
III-69

69) знак »саобраћајна трака за возила јавног превоза путника« (III-69), који означава саобраћајну траку која је намењена само за кретање возила јавног превоза путника;

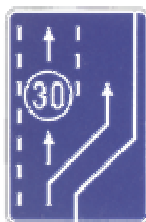
III-69.1

знак »завршетак саобраћајне траке за возила јавног превоза путника« (III-69.1), који означава место на коме се завршава саобраћајна трака намењена само за кретање возила јавног превоза путника;

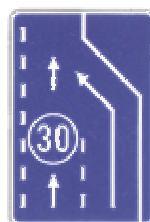
III-70

70) знак »ограничење највеће дозвољене брзине на путевима у Републици Србији« (III-70), који означава опште ограничење највеће дозвољене брзине у Републици Србији према врсти пута;

III-71

71) знак »саобраћајна трака за спора возила« (III-71), који означава почетак саобраћајне траке намењене за кретање возила која се крећу брзином мањом од брзине одређене уметнутим знаком;

III-71.1

знак »завршетак саобраћајне траке за спора возила« (III-71.1), који означава место на коме се завршава трака за кретање спорих возила;

III-72 насељених места исписаних на њему;

72) знак »предпутоказна табла за излаз« (III-72), који на аутопуту и раскрсницама у више нивоа означава положај путних праваца до

III-73

73) знак »вишенаменски објекат« (III-73), који означава наилазак на вишенаменски објекат на путу чији се садржај означава пиктограмима;

III-74

74) знак »излазак на вишенаменски објекат« (III-74), који означава директно место изласка са пута до вишенаменског објекта;

III-75

75) знак "туристичка информациона табла" (III-75) који означава одредиште или објекат туристичког значаја. Садржи назив туристичког одредишта, симбол (графички приказ) и удаљеност до одредишта;

III-76

76) знак "назив петље" (III-76) који означава петљу на коју се наилази. Поставља се на путевима са раскрсницама у више нивоа.

Члан 22.

Знакови обавештења имају облик квадрата, правоугаоника или круга.

Члан 23.

Основна боја знакова обавештења је бела, са симболима и натписима црне боје, односно плава, са симболима и натписима беле и црне боје.

Изузетно, црвена боја може бити употребљена на знаковима обавештења и не може преовлађивати на знаку.

Члан 24.

Величина знакова обавештења мора бити према прописаним стандардима.

Члан 25.

У погледу облика, боје и симбола одступају од одредаба чл. 22. до 24. овог правилника следећи знакови обавештења, и то:

1) у погледу облика:

знак III-12 (стреласти путоказ), знак III-14 (стреласти путоказ за аеродром), знак III-15 (стреласти путоказ за терен за камповање), знак III-16 (стреласти путоказ за планинарски дом) завршавају се стреласто;

2) у погледу боје и симбола:

а) знак III-3 (пут са првенством пролаза) и знак III-4 (завршетак пута са првенством пролаза) имају унутрашњи квадрат жуте боје, а појас између унутрашњег квадрата и спољне ивице знака - беле боје;

б) знак III-12 (стреласти путоказ) који може садржати натпис, симбол или натпис и симбол који ближе одређује карактеристичан објекат на који се односи;

в) знак III-18 (број међународног пута) који је зелене боје, а симбол и спољна ивица знака беле боје;

г) знак III-8 (раскрсница), знак III-11.1 (престројавање возила са називима насељених места), знак III-12 (стреласти путоказ), знак III-13 (путоказна табла), знак III-17 (број пута), знак III-23 (назив насељеног места), знак III-24 (завршетак насељеног места), знак III-61 (потврда правца), знак III-64 (претпутоказ за излаз), знак III-65, III-65.1 и III-65.2 (путоказ за излаз) и знак III-67 (путоказ за престројавање изнад саобраћајних трака), III-72 (предпутоказна табла за излаз) ако се односе на аутопутеве имају поље зелене боје са ивицом беле боје, а боја слова је бела, а ако се односе на путеве резервисане за саобраћај моторних возила, имају поље плаве боје, са ивицом беле боје а симболи и натписи на њима су беле боје, ако се односе на остале путеве, имају поље жуте боје, са ивицом црне боје, а боја слова је црна, а за називе делова насеља, значајних објеката, стадиона, туристичких знаменитости и сл. имају поље беле боје, а ивице и натписи су црне боје. Знак III-30 (зона у којој је ограничено трајање паркирања) има на табли беле боје уцртан знак II-35.

Знак III-8 (раскрсница) на линији попречних праваца може имати уметнуте саобраћајне знакове;

д) знак III-17.1 (километража пута) и знак III-62 (табла за означавање назива улица) који су беле боје са натписом и оквиром црне боје;

ђ) знакови III-20 (завршетак аутопута), III-22 (завршетак пута резервисаног за саобраћај моторних возила), III-24 (завршетак насељеног места), III-27.1 (престанак најмање дозвољене брзине), III-29.1 (престанак обавезе ношења ланаца за снег), III-29.2 (завршетак стазе за бициклисте), III-29.3 (завршетак стазе за пешаке) и III-29.4 (завршетак стазе за јахаче) који имају косу траку црвене боје;

е) знакови III-19 (аутопут) и III-20 (завршетак аутопута) који су зелене боје, и знакови III-21 (пут резервисан за саобраћај моторних возила) и III-22 (завршетак пута резервисаног за саобраћај моторних возила) који су плаве боје;

ж) знак III-31 (излаз из зоне у којој је ограничено трајање паркирања), који има поље квадрата беле боје, и знак II-35 (забрана паркирања) и косе црте црне боје;

з) знакови III-63 и III-63.1 (табла за усмеравање) су беле боје, а стрелице црне боје;

и) знак III-68 (деца на путу) који је беле боје, спољна ивица знака је плаве боје, а симбол знака је црне боје;

ј) знак III-73 (вишенаменски објекат) и знак III-74 (излазак на вишенаменски објекат) имају основу плаве боје са белим натписима и симболима црне боје на белој уметнутој основи;

к) знак III-75 (туристичка информациона табла) је браон боје са белим натписима и сликом црне боје на белој уметнутој основи;

4. Допунске табле

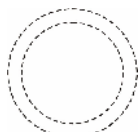
Члан 26.

Уз знакове опасности, знакове изричитих наредби и знакове обавештења могу бити истакнуте и допунске табле.

Уз знак III-34 (болница), знак III-35 (станица за прву помоћ) и знак III-37 (телефон) обавезна је допунска табла ако удаљеност тих објеката није исписана на самом знаку.

Члан 27.

Допунске табле су:

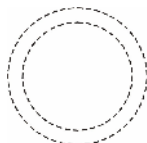

200 m
IV-1

1) допунска табла IV-1 и допунска табла IV-1.1 које означавају удаљеност између знака уз који је постављена допунска табла и почетка дела пута, односно места на које се знак односи;

Stop - 200 m

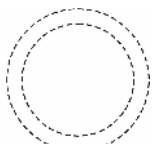
IV-1.1

↑ 2000 m ↑

IV-2

2) допунска табла IV-2 која означава дужину дела пута на коме прети опасност означена знаком, односно на коме се примењује изричита наредба означена знаком, односно на који се односи садржај знака уз који се истиче допунска табла;

500 m →

IV-3

3) допунска табла IV-3, која означава удаљеност између знака уз који је постављена допунска табла и објекта, терена или дела пута на који се обавештење односи;

Od 17 - 20 h

IV-4

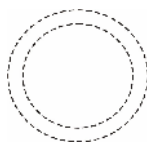
4) допунска табла IV-4, која означава време за које изричита наредба важи, ако не важи непрекидно;

Kraj zabrane

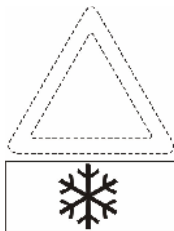
IV-5

5) допунска табла IV-5, која садржи ближе објашњење знака речима или на други начин ако то није јасно одређено симболом знака;

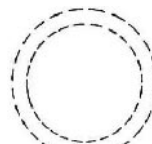
IV-6

6) допунска табла IV-6, која садржи симбол који ближе одређује значење знака уз који се истиче;

IV-7

7) допунска табла IV-7, која означава почетак дела пута, односно места на коме постоји опасност од неочекиваног настанка поледнице;

← 10 m

IV-8

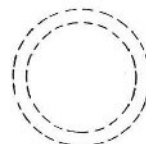
8) допунске табле IV-8, IV-8.1, IV-8.2, IV-8.3, IV-8.4, IV-8.5, које означавају примену забране паркирања или заустављања возила до знака, од знака, односно с једне или друге стране знака.

← 5 m 5 m →

IV-8.1

→ 10 m

IV-8.2

IV-8.3

↑ ↓

IV-8.4

↓ ↑

IV-8.5

Члан 28.

Основна боја допунске табле мора бити иста као и основна боја знака уз који се допунска табла поставља, а боја натписа и симбола на допунској табли мора бити иста као и боја натписа и симбола на знаку уз који се допунска табла поставља.

Члан 29.

Ширина допунске табле постављене уз знак на путу не сме бити већа од дужине оне стране знака уз који се допунска табла поставља, односно од пречника знака, ако је знак у облику круга, уз који се допунска табла поставља, изузев када се поставља уз знак П-1 (укрштање са путем са првенством пролаза).

Висина допунске табле не сме, по правилу, да износи више од половине њене дужине, изузев допунских табли IV-8.3, IV -8.4 и IV -8.5.

Остале ознаке за означавање ивице коловоза

Члан 30.

Поред магистралних путева, као и осталих путева са савременим коловозом, ван насељених места постављају се смерокази и значке за обележавање ивице коловоза. Смерокази и значке својим обликом, мерама и начином израде морају бити уочљиви у свим временским условима, а посебно у случају смањене видљивости (ноћ, магла, снег и сл).

Смерокази морају имати рефлектујуће материје одређене површине (фолије или друга рефлектујућа тела), и то црвене боје с десне стране, а беле боје с леве стране у смеру кретања возила (V-25).

Под значкама за обележавање пута подразумевају се штапови обојени наизменично пољима црвене и жуте боје, с тим што су поља широка по 30 cm (V-26).

5. Ознаке на коловозу

Члан 31.

Ознаке на коловозу су беле боје.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, жутом бојом обележавају се:

- 1) ознаке места на коловозу и тротоару на којима је забрањено паркирање;
- 2) привремене ознаке на коловозу које се користе приликом извођења радова на путу;
- 3) линије за одвајање траке за кретање возила јавног превоза путника;
- 4) ознаке којима се обележавају места за одређене намене (аутобуска стајалишта, такси возила, полиција и др).

Члан 32.

Ознаке на коловозу уцртавају се, односно уграђују или утискују у коловозни застор на путевима са савременим коловозом.

Члан 33.

Ознаке на коловозу не смеју повећавати клизавост коловоза. Ознаке на коловозу не смеју бити више од 0,6 cm изнад нивоа коловоза, а ако су као ознаке на коловозу употребљене металне главе, оне не смеју бити више од 1,5 cm изнад нивоа коловоза.

Члан 34.

Ознаке на коловозу су:

- 1) уздужне ознаке;
- 2) попречне ознаке;
- 3) остале ознаке на коловозу и предметима уз ивицу коловоза.

Уздужне ознаке на коловозу

Члан 35.

Уздужне ознаке на коловозу су неискриване линије, искриване линије и удвојене линије.

Ширина уздужних линија на коловозу износи најмање 10 cm, растојање између паралелних уздужних удвојених линија износи 10 cm.

Члан 36.

Неискривана уздужна линија може бити разделна и ивична.

Разделна линија служи за раздвајање двосмерних коловозних површина по смеровима кретања (V-1).

Ивична линија служи да истакне ивицу возне површине коловоза (V-1 и V-1.1) и издвоји коловозне површине са посебном наменом - траке за кретање возила јавног превоза путника.

Неискривана уздужна линија означава забрану прелажења возила преко те линије или забрану кретања возила по тој линији.

Искривана уздужна линија може да буде обична, линија упозорења, кратка и широка.

Обична искривана линија служи за раздвајање коловозних површина на саобраћајне траке (V-2).

Линија упозорења служи за најављивање близине неискриване линије.

Кратка искривана линија служи за раздвајање једносмерних коловозних површина на саобраћајне траке на прилазним крацима раскрснице, као линија водила у самој раскрсници и за одвајање траке за возила јавног превоза путника када се користи само у одређеним временским интервалима у току дана (V-2).

Широка искривана линија служи као ивична линија за раздвајање токова у раскрсници на путевима ван насеља и као ивична линија за издвајање ниша за скретање и изливање, односно уливање на аутопутевима и путевима резервисаним за саобраћај моторних возила (V-3).

Удвојена уздужна линија може да буде удвојена неискривана, удвојена искривана и удвојена комбинована.

Удвојена неискривана линија служи за раздвајање двосмерних коловозних површина по смеровима кретања (V-4).

Удвојена испрекидана линија служи за обележавање саобраћајних трака са изменљивим смером кретања на којима је саобраћај регулисан уређајима за давање светлосних саобраћајних знакова (V-5).

Удвојена комбинована линија служи за раздвајање саобраћајних трака на местима где су услови прегледности такви да допуштају претицање само у једном смеру кретања (V-6, V-6.1, V-6.2, V-6.3, V-6.4, V-6.5, V-6.6 и V-6.7).

Члан 37.

На путу за саобраћај у оба смера који има три саобраћајне траке, те траке обележавају се, по правилу, испрекиданим уздужним линијама (цртеж V-4), а у близини врха превоја, раскрснице, преласка пута преко железничке пруге у нивоу и на местима на којима је прегледност пута знатно смањена, могу се убележити једна или две упоредне уздужне неиспрекидане линије или удвојена линија од којих је једна неиспрекидана, а друга испрекидана (V-6.1, V- 6.2, V-6.3, V-6.4, V-6.5, V-6.6, V-6.7).

Члан 38.

Даљина прегледности утврђује се према брзини кретања возила.

За утврђивање даљине прегледности користи се брзина коју не прекорачује 85% возила или рачунска брзина, ако је њена вредност већа.

Попречне ознаке на коловозу

Члан 39.

Попречне ознаке на коловозу обележавају се неиспрекиданим или испрекиданим линијама и могу бити повучене на коловозу тако да захватају једну или више саобраћајних трака.

Члан 40.

Попречне ознаке су: линија заустављања, линије којима се обележавају места на којима возачи морају уступити првенство пролаза, косници, граничници, пешачки прелази и прелази бицикличке стазе преко коловоза.

Члан 41.

Попречне ознаке су, с обзиром на угао под којима их возач види, шире од уздужних ознака.

Члан 42.

Линија заустављања може да буде неиспрекидана и испрекидана.

Неиспрекидана линија заустављања означава место на коме возач мора да заустави возило. Испред линије заустављања може се на коловозу исписати реч «STOP» (V-7).

Испрекидана линија заустављања означава место на коме возач мора да заустави возило ако је потребно пропустити возила која се крећу путем са првенством пролаза. Место испред линије може се обележити троуглом упозорења (V-8).

Уместо испрекидане линије заустављања, место на коме возач мора да заустави возило, ако је потребно да пропусти возила која се крећу путем са правом првенства пролаза, може се обележити троговима са врхом окренутим према возилу.

Испред тих троуглова може се убележити троугао упозорења (V-9).

Косник означава место затварања уливне траке (V-10), отварања изливне траке (V-10.1) и затварања саобраћајне траке резервисане за возила јавног превоза путника (V-10.2).

Граничник означава место уливања где је потребно одвојити део коловоза на коме је забрањен саобраћај (V-11).

Пешачки прелаз означава део површине коловоза намењеног за прелаз пешака (V-12).

На местима на којима пешачки прелаз није могуће обележити бојом, прелаз се може обележити челичним елементима, клиновима и неким рефлектујућим материјалима.

На коловозу поред пешачког прелаза који се налази у близини школе мора да стоји натпис "ШКОЛА"

Прелаз бицикличке стазе преко коловоза је део површине коловоза намењеног искључиво за прелаз бициклиста (V-13).

Остале ознаке на коловозу и предметима уз ивицу коловоза

Члан 43.

Остале ознаке на коловозу и предметима уз ивицу коловоза су: стрелице, поља за усмеравање саобраћаја, линије усмеравања, натписи, ознаке за означавање саобраћајних површина за посебне намене, обележавање места за паркирање и вертикалне ознаке (ознаке на предметима уз ивицу коловоза).

Стрелица на коловозу служи за обележавање обавезног смера кретања возила ако је убележена у саобраћајној траци оивиченој неиспрекиданом линијом и за обавештавање возача о намени саобраћајних трака, ако је убележена у траци оивиченој испрекиданом линијом.

Стрелицама се може означити: један смер (V-14), два смера (комбиноване) (V-15), престројавање на две блиске раскрснице где престројавање мора да се изведе пре прве раскрснице (V-16), смер кретања у гаражама (V-17) и скретање саобраћаја (V-18).

Уска стрелица за скретање саобраћаја може се применити уместо линије упозорења (V-18.1).

Поља за усмеравање саобраћаја означавају површину на којој је забрањен саобраћај и на којој није дозвољено заустављање и паркирање: између две траке са супротним смеровима (V-19), између две траке са истим смеровима (V-19.1), на месту отварања посебне траке за скретање (V-19.2), испред острва за раздвајање саобраћајних токова (V-19.3 и V-19.4), на уливним крацима на аутопуту (V-19.5) и на изливном краку са аутопута (V-19.6).

Линија усмеравања означава место промене слободне површине коловоза испред фиксних препрека које се налазе на путу или на његовим ивицама. Линије усмеравања могу да буду испред острва за престројавање возила јавног превоза путника (V-20), за обликовање препреке на ивици пута (V-20.1) и за означавање промене корисне површине коловоза (V-20.2).

Натписи на коловозу пружају учесницима у саобраћају потребна обавештења: то су на пример речи: "STOP", "BUS", "TAXI" (V-21), као и називи места, бројеви путева, итд.

Означавање саобраћајних површина за посебне намене служи за обележавање места где је забрањено заустављање - паркирање, обележавање места резервисаних за аутобуска

стајалишта, обележавање аутобуског стајалишта у ниши иза раскрснице, обележавање аутобуског стајалишта у ниши, обележавање места резервисаних за такси возила, као и за обележавање бицикличке стазе - једно и више (V-22, V-22.1, V-22.2, V-22.3, V-22.4, V-22.5 и V-22.6).

Обележавање места за паркирање служи за означавање простора за паркирање. Паркирање може бити подужно (V-23), косо (V-23.1) и управно (V-23.2).

Елементи конструкције и опреме јавних путева и других предмета који представљају сталне препреке унутар габарита слободног профила пута обележавају се ознаком (V-24).

6. Светлосни саобраћајни знакови и светлосне ознаке

Члан 44.

Светлосни саобраћајни знакови су: светлосни знакови за регулисање кретања возила, светлосни знакови за регулисање кретања пешака, светлосни знакови за регулисање кретања трамваја, светлосни знакови за регулисање кретања бицикала, светлосни знакови за регулисање укрштања и означавање прелаза пута преко железничке пруге у нивоу, светлосни знакови за регулисање приступа, светлосни знакови за означавање радова и препрека на путу који представљају опасност за учеснике у саобраћају.

Светло употребљено као светлосни саобраћајни знак може бити постојано (непрекидно) или трепћуће (прекидајуће).

Члан 45.

Светлосне ознаке су: смерокази са рефлексним стаклима или рефлектујућим материјама, метални елементи са уграђеним рефлектујућим материјама, светлосни стубови и друге сличне светлосне саобраћајне ознаке.

Светлосни знакови за регулисање кретања возила

Члан 46.

Светлосни знакови за регулисање кретања возила су: светлосни знакови за регулисање кретања возила на прилазу раскрсници или краку раскрснице, светлосни знакови за регулисање кретања возила по смеровима на прилазу раскрсници или краку раскрснице, светлосни знакови за регулисање кретања возила по саобраћајним тракама које мењају смер кретања у одређеним временским периодима (изменљиве саобраћајне траке), допунски светлосни знак за регулисање кретања возила и светлосни знакови за регулисање кретања возила одређеном брзином.

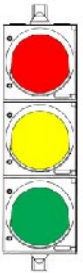
Члан 47.

За регулисање кретања возила на прилазу раскрсници употребљавају се уређаји којима се дају светлосни саобраћајни знакови тробојним светлима црвене, жуте и зелене боје.

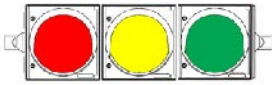
На уређајима из става 1 овога члана, светла се постављају по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено горе, жуто у средини, а зелено доле (VI-1). Ако је уређај за давање светлосних саобраћајних знакова постављен и изнад саобраћајне траке, светла могу бити постављена по хоризонталној оси, једно поред другог, и то: црвено лево, жуто у средини, а зелено десно (VI-1.1). Та светла су у облику круга ако се користе за регулисање

кретање возила на једном или више прилаза раскрсници или на једном или више кракова раскрснице, а ако се користе за регулисање кретања возила из једног или више смерова кретања, црвено и жуто светло су у облику круга са симболом црне боје у облику једне или више стрелица, док је зелено светло у облику једне или више стрелица (од VI-2.1 до VI-2.9).

Уређаји из става 1. овога члана могу се употребљавати за регулисање саобраћаја на више саобраћајних трака истовремено или за сваку саобраћајну траку посебно. Ако се тим уређајима регулише саобраћај на свакој траци посебно, светлосни знакови су изнад саобраћајне траке на коју се односе. У случају када су светлосни саобраћајни знакови употребљени за регулисање саобраћаја на више саобраћајних трака и смерова кретања истовремено, светлосни саобраћајни знакови су са десне стране коловоза. На путевима са више од једне саобраћајне траке за сваки смер кретања потребно је поновити уређаје за давање светлосних саобраћајних знакова.

VI-1

VI-1.1

VI-2.1

VI-2.2

VI-2.3

VI-2.4

VI-2.5

VI-2.6

VI-2.7

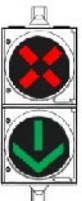
VI-2.8

VI-2.9

Члан 48.

На уређајима за давање светлосних знакова за регулисање кретања возила по саобраћајним тракама које мењају смер кретања у одређеним временским периодима (изменљиве саобраћајне траке), који се постављају изнад саобраћајне траке за сваку саобраћајну траку понаособ (VI-3 и VI-3.1) – црвено светло значи забрану саобраћаја дуж саобраћајне траке изнад које је постављено, а зелено светло – слободан пролаз дуж саобраћајне траке изнад које је постављено.

VI-3

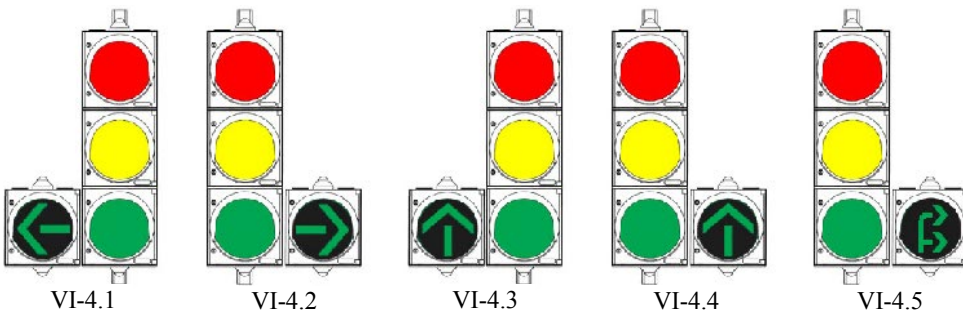
VI-3.1

Црвено светло из става 1. овог члана има облик укрштених линија смештених у круг црне боје, а зелено светло облик стрелице са врхом окренутим надоле смештене у кругу црне боје.

Члан 49.

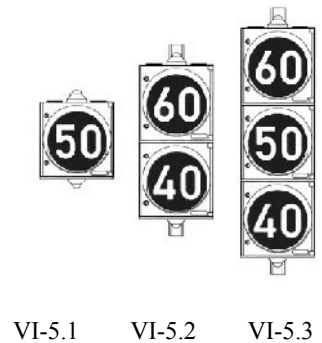
Уређају за давање светлосних саобраћајних знакова тробојним светлима може да се дода допунски светлосни знак за регулисање кретања возила (од VI-4.1 до VI-4.5) у облику зелене светлеће стрелице или више таквих знакова смештених у кругу црне боје.

Допунски светлосни знакови из става 1. овог члана смештају се са одговарајуће стране светлосног саобраћајног знака, и то на висини на којој се налази зелено светло.

Члан 50.

Светлосни знакови за регулисање кретања возила одређеном брзином (од VI-5.1 до VI-5.3) препоручују брзину којом возила треба да се крећу да би на наредном сигналу прошли раскрсницу, а користе се у систему линијске координације (зеленом таласу). Светлосни знакови за регулисање кретања возила одређеном брзином могу бити са више светала где број препоручене брзине светли белом бојом и смештен је у кругу црне боје.

Члан 51.

За регулисање кретања пешака могу да се употребљавају и посебни уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова двобојним светлима црвене и зелене боје и уређај за давање звучних сигнала. Та светла морају да буду постављена по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено светло горе, а зелено светло доле.

Светла из става 1. овог члана састоје се од светлеће површине црвене или зелене боје на којој се налази тамна силуета пешака или од тамне површине на којој се налази светлећа силуета пешака црвене или зелене боје (VI-6). Та светла не смеју бити упалјена истовремено. Зелено светло може бити подешено тако да се у одређеном временском размаку, пре него што се угаси, појављује и као трепћуће зелено светло.

VI-6

Светлосни знакови за регулисање кретања трамваја

Члан 52.

За регулисање кретања трамваја могу да се употребљавају и посебни уређаји за давање светала беле боје (од VI-7.1 до VI-7.14). Светла беле боје су у облику положене, усправне или косе црте или у облику комбинације црта смештених у кругу црне боје. Положена црта значи забрану пролаза, а усправна или коса црта или комбинација црта - слободан пролаз у одговарајућем смеру.

VI-7.1

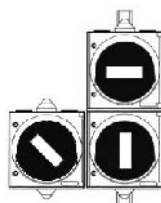
VI-7.2

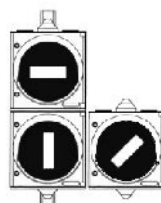
VI-7.3

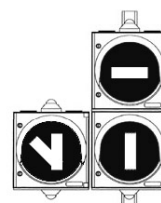
VI-7.4

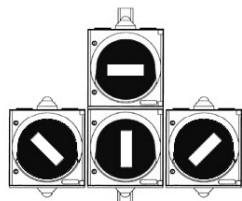
VI-7.5

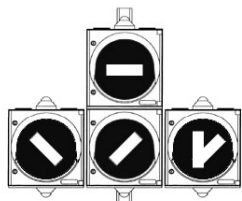
VI-7.6

VI-7.7

VI-7.8

VI-7.9

VI-7.10

VI-7.11

VI-7.12

VI-7.13

VI-7.14

Светлосни знакови за регулисање кретања бицикала

Члан 53.

Кретање бицикала на раскрсници може бити регулисано заједно са кретањем пешака или се кретање бицикала може регулисати посебно. Ако се кретање бицикала врши заједно са кретањем пешака користе се исти сигнали ако се бицикличка стаза налази уз обележени пешачки прелаз. Ако је бицикличка стаза изван локације обележеног пешачког прелаз или бицикли имају другачије елементе светлосног сигналісања користе се светлосни знакови за регулисање кретања бицикала.

За регулисање кретања бицикала употребљавају се уређаји којима се дају светлосни саобраћајни знакови тробојним светлима црвене, жуте и зелене боје, на којима се светла постављају по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено горе, жуто у средини, а зелено доле (VI-8). Црвено и жуто светло су у облику круга са симболом бицикла црне боје, док је зелено светло са симболом бицикла смештеног у кругу црне боје.

VI-8

Члан 54.

Светлосни саобраћајни знакови за регулисање укрштања и означавање прелаза пута преко железничке пруге у нивоу могу бити знакови за означавање браника и полубраника и знакови којима се најављује приближавање воза, односно затварање прелаза браницима или полубраницима.

Светлосним саобраћајним знаковима из става 1. овог члана којима се најављује приближавање воза могу бити придодати светлосни знакови за регулисање кретања возила с тим да њихов међусобни рад мора бити усаглашен.

Члан 55.

Браници којима се на прелазима пута преко железничке пруге у нивоу затвара саобраћај читавом ширином пута морају бити означени са најмање три црвена рефлексна стакла, од којих је једно смештено на средини браника, а друга два ближе крајевима браника или превучени рефлексном материјом дуж целог браника.

Полубраници којима се на прелазу пута преко железничке пруге у нивоу затвара саобраћај само до половине ширине пута, морају бити означени са најмање три црвена рефлексна стакла постављена на одговарајућим размацама по читавој дужини полубраника, од којих је једно смештено на самом крају полубраника.

Браници и полубраници морају бити обележени црвеним рефлексним стаклима, односно црвеним рефлексним материјама и у случају кад су обележени посебним постојаним или трепћућим црвеним светлима.

Рефлексна стакла из ст. 1. и 2. овог члана морају имати површину од најмање 40 cm², а морају се поставити тако да су видљива из смера пута на коме се затвара саобраћај.

Мере црвених светала на браницима и полубраницима, као и изглед браника и полубраника из става 3. овог члана утврђује се југословенским стандардима.

Члан 56.

Ако се светлосним знаковима на прелазима пута преко железничке пруге у нивоу без браника или полубраника најављује приближавање воза, односно спуштање браника или полубраника на прелазу пута преко железничке пруге са браником или полубраником, као и ако се тим знаковима учесници у саобраћају обавештавају да се браник или полубраник налази у затвореном положају - ти светлосни знакови дају се наизменичним паљењем два округла црвена светла, кружног облика (VI-9).

Светла из става 1. овог члана морају се налазити једно поред другог у хоризонталној оси, на табли која има облик равностраног троугла са врхом окренутим навише, чије боје и мере одговарају боји и мерама знака опасности.

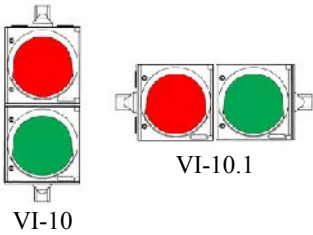

VI-9

Члан 57.

Светлосни знакови за регулисање приступа користе се на местима где се учесници у саобраћају примају појединачно и где их је потребно усмерити или информисати да ли је одређена функција или канал за опслугу отворен или затворен.

За регулисање приступа употребљавају се уређаји којима се дају светлосни знакови двобојним светлима црвене и зелене боје (VI-10 и VI-10.1). Та светла се постављају по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено светло горе, а зелено светло доле (VI-10). Ова светла могу бити постављена и по хоризонталној оси, једно поред другог, и то: црвено лево, а зелено десно (VI-10.1). Црвено и зелено светло су у облику круга или квадрата.

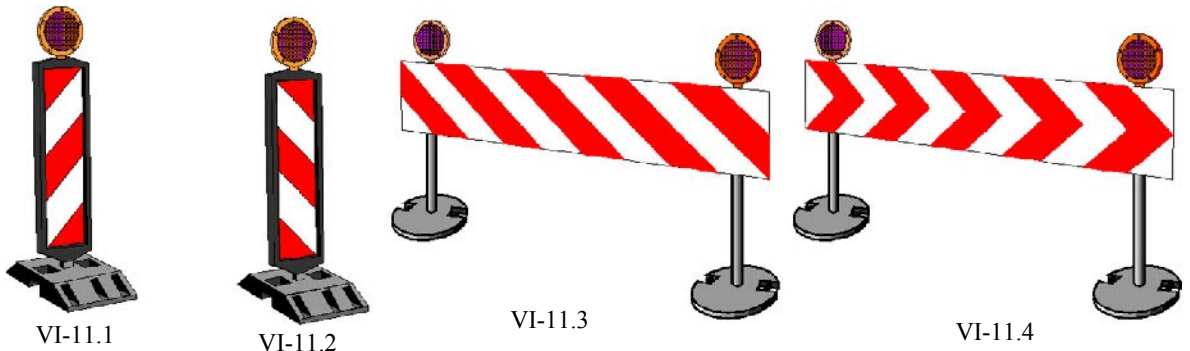

Светлосни знакови за означавање радова и препрека на путу који представљају опасност за учеснике у саобраћају

Члан 58.

Део пута на коме се изводе радови или на коме су настале препреке које се не могу одмах отклонити, а који представљају опасност за учеснике у саобраћају, обележавају се постављањем одговарајућих саобраћајних знакова, а обезбеђују се постављањем браника. Браници морају бити обојени наизменично црвеном и белом бојом, снабдевени рефлексним стаклима или превучени рефлектујућим материјама одговарајуће боје. Ноћу, као и дању у случају смањене видљивости, изнад браника мора бити постављено трепћуће светло у облику круга наранџасте боје (од VI-11.1 до VI-11.4).

Ако око дела пута на коме се изводе радови или на коме су настале препреке које се не могу одмах отклонити, а који представљају опасност за учеснике саобраћају, препреке или оштећења пута има више трепћућих светала она могу да раде независно једно у односу на друго или да се пале једно за другим у временским серијама.

III. ПОСТАВЉАЊЕ САОБРАЋАЈНИХ ЗНАКОВА

Члан 59.

Саобраћајни знакови на путевима изван насеља постављају се на висини од 1,2 до 1,4 m осим знака III-17 (број пута), III-17.1 (километража пута), III-18 (број међународног пута) и III-66 (табла за означавање излаза) који се постављају на висини од 80 cm.

Саобраћајни знакови у насељима, који се постављају поред коловоза, постављају се на висини од 0,30 до 2,20 m, а саобраћајни знакови који висе или су постављени изнад коловоза - на висини од 4,5 m, а изузетно и на већој висини.

Висина из ст. 1. и 2. овог члана рачуна се од површине коловоза до доње ивице саобраћајног знака, а ако се саобраћајни знак поставља заједно са допунском таблом - до доње ивице допунске табле. Висина и положај саобраћајног знака морају да буду такви да не угрожавају кретање пешака нити да их пешаци и возила заклањају.

Члан 60.

На истом стубу не сме се постављати више од два саобраћајна знака.

Полеђина постављеног саобраћајног знака мора бити сиве боје.

Знакови којима се означавају привремени радови и сл. могу да буду постављени на постоља и уздигнути најмање 0,30 m изнад тла.

Члан 61.

Стуб саобраћајног знака, по правилу, поставља се највише на 2 m од ивице коловоза.

Хоризонтално одстојање између ивице коловоза и најближе ивице саобраћајног знака мора износити најмање 0,30 m.

Члан 62.

Саобраћајни знак, изузетно, може бити постављен:

1) на конзолни носач - ако је тако постављен знак боље уочљив за учеснике у саобраћају;

2) на стуб семафора, и то: знак II-1 (укрштање са путем са првенством пролаза), знак II-2 (обавезно заустављање), знак II- 4 (забрана саобраћаја у једном смеру), знакови II- 43, II- 43.1 и II- 43.2 (обавезан смер), знак II- 45.2 (кружни ток саобраћаја), знак III-2 и знак III-2.1 (пут са једносмерним саобраћајем), знак III-3 (пут са првенством пролаза), знак III-5 (пружање пута са правом првенства пролаза) и знак III- 62 (табла за означавање назива улица).

1. Знакови опасности

Члан 63.

Знакови опасности постављају се, по правилу, изван насеља на удаљености од 150 до 250 m испред опасног места на путу.

Знакови опасности на путевима у насељу могу се постављати и на удаљености мањој од 150 m испред опасног места.

Знакови из става 1. овог члана могу се постављати и на удаљености мањој од 150 m испред опасног места на путу ако то захтевају околности на делу пута на коме се знак поставља. Ако разлози безбедности саобраћаја захтевају, а нарочито брзина којом се возила крећу или непрегледност пута, ти знакови опасности поставиће се и на удаљености већој од 250 m испред опасног места на путу.

Знаковима опасности који су постављени на удаљености мањој од 150 m или већој од 250 m морају бити додате и допунске табле на којима се назначује удаљеност до опасног места због кога се ти знакови постављају.

На путевима који нису прегледни или на којима се саобраћај одвија већом брзином, као и у другим случајевима у којима постоји опасност да возач изненада и неприпремљен наиђе на опасно место на путу, поставиће се између знака опасности постављеног на удаљености из ст. 1. и 2. овог члана и самог опасног места на путу један или више истих знакова, уз које ће се поставити и допунске табле са назначењем удаљености до опасног места.

Члан 64.

Привремене опасности на путу (радови на путу, одроњавање камења и др) значиће се саобраћајним знаковима предвиђеним овим правилником за означавање трајних опасности исте врсте.

Члан 65.

Постављање знака I-19 (радови на путу), знака I-23 (саобраћај у оба смера), знака I-26 (укрштање путева исте важности), знакова I-27, I-28, I-28.1, I-29 и I-29.1 (укрштање и спајање са споредним путем), знака I-31 (трамвајска пруга), знакова I-34 и I-34.1 (Андрејин крст), знака I-35 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге са браницима или полубраницима) и знака I-36 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге без браника или полубраника) одступа од постављања осталих знакова опасности, и то:

1) знак I-19 (радови на путу) поставља се и непосредно испред места на коме се изводе радови, а поред њега поставља се и посебан браник који ноћу и кад је видљивост смањена мора имати прописан светлосни знак;

2) знак I-23 (саобраћај у оба смера) поставља се на самом месту одакле почиње саобраћај у оба смера а, по потреби, поставља се и на делу пута на коме се саобраћај одвија у оба смера;

3) знак I-26 (укрштање путева исте важности) поставља се, по правилу, на путевима ван насеља;

4) знакови I-27 (укрштање са споредним путем под правим углом), I-28 (спајање са споредним путем под правим углом с леве стране), I-28.1 (спајање са споредним путем под правим углом с десне стране), I-29 (спајање са споредним путем под оштрим углом с леве стране), I-29.1 (спајање са споредним путем под оштрим углом с десне стране), смеју се поставити само ако је на споредном путу, који се укршта са путем с првенством пролаза, испред раскрснице постављен знак П-1 (укрштање са путем са првенством пролаза) или знак П-2 (обавезно заустављање);

5) знак I-31 (трамвајска пруга) поставља се, по правилу, ван насеља, а изузетно се може поставити и на путевима у насељу ако то захтева безбедност саобраћаја;

6) знакови I-34 и I-34.1 (Андрејин крст) постављају се само на прелазима пута преко железничке пруге у нивоу, који су потпуно незаштићени или који су заштићени само уређајима за давање светлосних и звучних знакова без браника или полубраника, и то: на одстојању од 5 m од најближе железничке шине, а ако околности то захтевају - и на мањем, односно већем одстојању, али не ближе од 3 m, односно не даље од 10 m од железничке шине.

Ако је прелаз пута преко железничке пруге у нивоу заштићен уређајем за давање светлосних знакова, знак Андрејин крст поставља се на истом стубу, и то изнад светлосних знакова.

Знак Андрејин крст мора бити видљив на путу на коме је постављен на удаљености од најмање 50 m;

7) знак I-35 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге са браницима или полубраницима) и знак I-36 (приближавање прелазу пута преко железничке пруге без

браника или полубраника) постављају се тако што се знак у облику правоугаоника са три косе траке и одговарајућим знаком опасности поставља на 240 m испред места укрштања пута и железничке пруге у нивоу, знак са две косе траке на 160 m, а знак са једном косом траком на 80 m испред места укрштања пута и железничке пруге у нивоу. Нижа страна косих трака је ближе коловозу. Знак опасности може бити истакнут и изнад знака у облику правоугаоника који се поставља на 80 m од прелаза пута преко железничке пруге у нивоу.

2. Знакови изричитих наредби

Члан 66.

Знакови изричитих наредби постављају се непосредно испред места одакле за учеснике у саобраћају настаје обавеза да се придржавају наредбе изражене саобраћајним знаком.

Ако је потребно да због смањене прегледности пута или из других разлога безбедности учесници у саобраћају буду унапред обавештени о изричитој наредби, знак изричите наредбе може бити постављен и на одговарајућој удаљености од места одакле наредба важи.

Знаковима изричитих наредби који се по одредби става 2. овог члана постављају на одређеној удаљености испред места на коме је постављен знак изричите наредбе и одакле наредба важи, морају се додати допунске табле са назначењем удаљености до места одакле наредба важи.

Члан 67.

Знакови изричитих наредби морају се поново поставити после сваке раскрснице пута на коме је такав знак постављен са другим путем, ако изричита наредба важи и после наведене раскрснице.

Изричита наредба изражена знаком забране и ограничења или знаком обавезе истакнутим на улазу у насеље на истом стубу на коме је истакнут и знак за обележавање насељеног места (са именом места), важи на подручју читавог насеља, ако на појединим путевима или деловима пута у насељу није другим саобраћајним знаком изражена друга наредба.

Члан 68.

За означавање изричитих наредби које важе само за одређено време у току дана или само у одређене дане, могу се на путу постављати и саобраћајни знакови израђени тако да су симболи и допунске табле којима је одређено њихово значење видљиви само у време за које важи изричита наредба изражена знаком.

Члан 69.

Постављање знака П-2 (обавезно заустављање), знака П-33 (првенство пролаза за возила из супротног смера), знака П-34 (забрана заустављања и паркирања), знака П-35 (забрана паркирања), знака П-43.1 и П-43.2 (обавезан смер), знака П-45 (обавезно обилажење с десне стране), знака П-45.1 (обавезно обилажење с леве стране) и знака П-45.2 (кружни ток саобраћаја), одступа од постављања осталих знакова изричитих наредби, и то:

1) знак П-2 (обавезно заустављање) поставља се, по правилу, на месту на коме се возила морају зауставити да би пропустила возила која се крећу путем са првенством пролаза.

Знаку П-2, додаје се, по правилу, на коловозу попречна линија која означава линију испред које се возило мора зауставити;

2) знак П-33 (првенство пролаза за возила из супротног смера) поставља се на месту са кога се може видети део пута на који се забрана односи;

3) знак П-34 (забрана заустављања и паркирања) и знак П-35 (забрана паркирања) могу имати допунску таблу са учртаном стрелицом која се истиче испод знака паралелно са уздужном осом пута, а која упућује на то да се забрана, односно ограничење означено саобраћајним знаком односи само на део пута који се протеже у правцу означеном стрелицом и на удаљености која је означена уз стрелицу;

4) знакови П-43.1 и П-43.2 (обавезан смер) постављају се на самој раскрсници;

5) знак П-45 (обавезно обилажење с десне стране), знак П-45.1 (обавезно обилажење с леве стране) и знак П-45.2 (кружни ток саобраћаја) постављају се на врх или ивицу пешачког острва, односно острва за усмеравање саобраћаја или испред других објеката на коловозу пута.

3. Знакови обавештења

Члан 70.

Знакови обавештења постављају се тако да учесницима у саобраћају пруже претходна обавештења, обавештења о престројавању, обавештења о скретању, потврдно обавештење о правцу кретања, као и да означе објект, терен, улицу или делове пута на које се односе.

Ако се објект или терен на који се знак обавештења односи не налази на путу на коме је знак постављен, потребно обавештење може бити постављено на допунској табли или на самом знаку тако да се учесницима у саобраћају омогући лако и брзо проналажење објекта, односно терена на који се знак односи.

Члан 71.

Знак Ш-1 (првенство пролаза у односу на возила из супротног смера), знакови Ш-2 и Ш-2.1 (пут са једносмерним саобраћајем), знак Ш-3 (пут са првенством пролаза), знак Ш-6 (обележен пешачки прелаз), знак Ш-7 (подземни или надземни пешачки пролаз), знак Ш-8 (раскрсница), знак Ш-10 (смер кретања возила које намерава да скрене улево на раскрсници на којој је скретање улево забрањено), знак Ш-12 (стреласти путоказ), знак Ш-13 (путоказна табла), знак Ш-17 (број пута) и Ш-17.1 (километража пута), знак Ш-18 (број међународног пута), знак Ш-23 (назив насељеног места), знак Ш-25 (престанак забране претицања свих возила на моторни погон, осим мотоцикла без приколице), знак Ш-26 (престанак забране претицања за теретна возила), знак Ш-27 (престанак ограничења брзине), знак Ш-28 (престанак забране давања звучних знакова), знак Ш-29 (престанак свих забрана), знак Ш-61 (потврда правца), знак Ш-62 (табла за означавање назива улица), знак Ш-63 и знак Ш-63.1 (табла за усмеравање), знак Ш-64 (претпутоказ за излаз), знак Ш-65 и знак Ш-65.1 (путоказ за излаз), знак Ш-66 (табла за означавање излаза) и знак Ш-67 (путоказ за престројавање изнад саобраћајних трака), постављају се, и то:

1) знак Ш-1 (првенство пролаза у односу на возила из супротног смера) поставља се испред суженог дела пута, с тим што се на супротној страни суженог дела пута поставља знак П-33 (првенство пролаза возила из супротног смера);

2) знакови Ш-2 и Ш-2.1 (пут са једносмерним саобраћајем) постављају се дуж пута са једносмерним саобраћајем, и то на местима на којима је потребно да се возачу који се креће путем, односно који улази на такав пут да обавештење о једносмерном саобраћају.

Постављање знакова из става 1. ове тачке не утиче на обавезу постављања одговарајућих знакова забране и знакова обавезе на местима на којима возила са других путева улазе на пут са једносмерним саобраћајем.

Знак Ш-2 поставља се тако да је стрелица усправна на уздужну осу пута, а знак Ш-2.1 - да је стрелица паралелна са уздужном осом пута;

3) знак Ш-3 (пут са првенством пролаза) поставља се, по правилу, на главним саобраћајницама у насељу и на прилазу насељу, и то испред раскрснице;

4) знак Ш-6 (обележени пешачки прелаз) и знак Ш-7 (подземни или надземни пешачки пролаз) постављају се само непосредно испред обележеног пешачког прелаза или пролаза, односно изнад њих;

5) знак III-8 (раскрсница) поставља се на удаљености од најмање 150 m испред раскрснице коју означава.

На аутопутевима и путевима резервисаним само за саобраћај моторним возилима, знак III-8 може бити постављен и на удаљености од најмање 500 m испред раскрснице;

6) знак III-10 (смер кретања возила које намерава да скрене улево на раскрсници на којој је скретање улево забрањено) поставља се на прву раскрсницу испред оне на којој возило жели да изврши скретање улево а на којој је скретање улево забрањено.

7) знак III-12 (стреласти путоказ) и III-13 (путоказна табла) постављају се на раскрсници на месту одакле почиње пут на који се знак односи;

8) знак III-17 (број пута), III-17.1 (километража пута) и знак III-18 (број међународног пута) када се постављају као посебни знакови могу бити постављени и испод или изнад других саобраћајних знакова.

Знак III-18 поставља се на међународним путевима а знак III-17 на осталим путевима;

9) знак III-23 (назив насељеног места) поставља се на месту улаза у насеље и означава одакле се морају примењивати прописи о саобраћају у насељу;

10) знак III-25 (престанак забране претицања свих возила на моторни погон, осим мотоцикла без приколице), знак III-26 (престанак забране претицања за теретна возила), знак III-27 и III-27.1 (престанак ограничења брзине) и знак III-28 (престанак забране давања звучних знакова) постављају се на местима на путу одакле престају да важе одговарајуће забране изражене саобраћајним знаковима на том путу;

11) знак III-29 (престанак свих забрана) поставља се на месту на путу одакле престају да важе све забране изражене саобраћајним знаковима на том путу;

12) знак III-61 (потврда правца) поставља се на одстојању од највише 500 m од последњег прикључка;

13) знак III-62 (табла за означавање назива улица) поставља се на раскрсници;

14) знак III-63 и знак III-63.1 (табла за усмеравање) постављају се на месту одакле почиње оштра кривина, као и у самој кривини;

15) знак III-64 (претпутоказ за излаз) поставља се на 500 m од тачке где почиње трака за успоравање возила. Изузетно може се постављати и на мањем одстојању, али не мање од 250 m од тачке где почиње трака за успоравање возила;

16) знак III-65 и знак III-65.1 (путоказ за излаз) постављају се на местима где почиње трака за успоравање возила;

17) знак III-66 (табла за означавање излаза) поставља се на врху разделног острва;

18) знак III-67 (путоказ за престојавање изнад саобраћајних трака) поставља се изнад сваке саобраћајне траке.

4. Допунске табле

Члан 72.

Допунске табле истичу се заједно са саобраћајним знаковима на које се односе, и то испод доње ивице саобраћајних знакова.

5. Ознаке на коловозу

Члан 73.

Попречне неискриване линије за заустављање возила на раскрсницама морају бити повучене тако да возач заустављеног возила има над раскрсницом и другим путевима који се укрштају довољан преглед у односу на саобраћај возила и пешака преко раскрснице и тих путева (ознака V-7).

Попречне испрекидане линије на раскрсници које означавају укрштање са путем који има првенство пролаза (ознаке V-8 и V-9), морају бити повучене тако да испуњавају услове из става 1. овог члана предвиђене за попречне неиспрекидане линије.

6. Светлосни саобраћајни знакови

Члан 74.

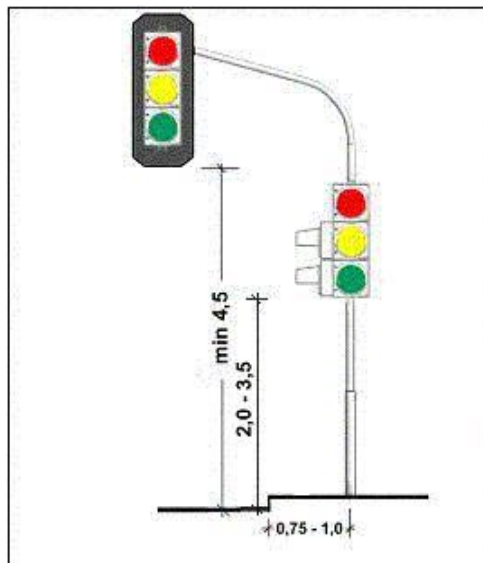
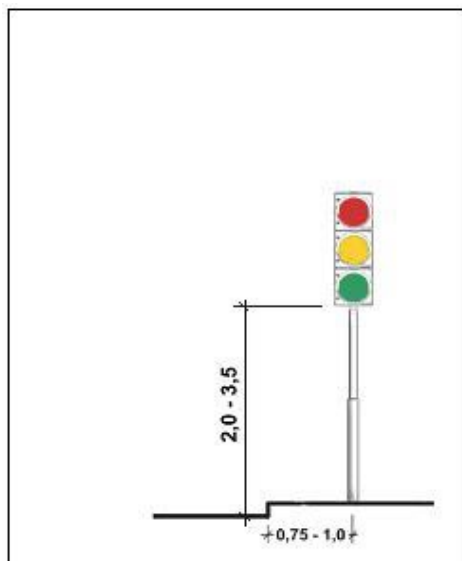
Уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова за регулисање саобраћаја на раскрсницама, који се постављају на стубу поред коловоза, морају бити постављени на висини од 2 до 3,5 m изнад површине коловоза.

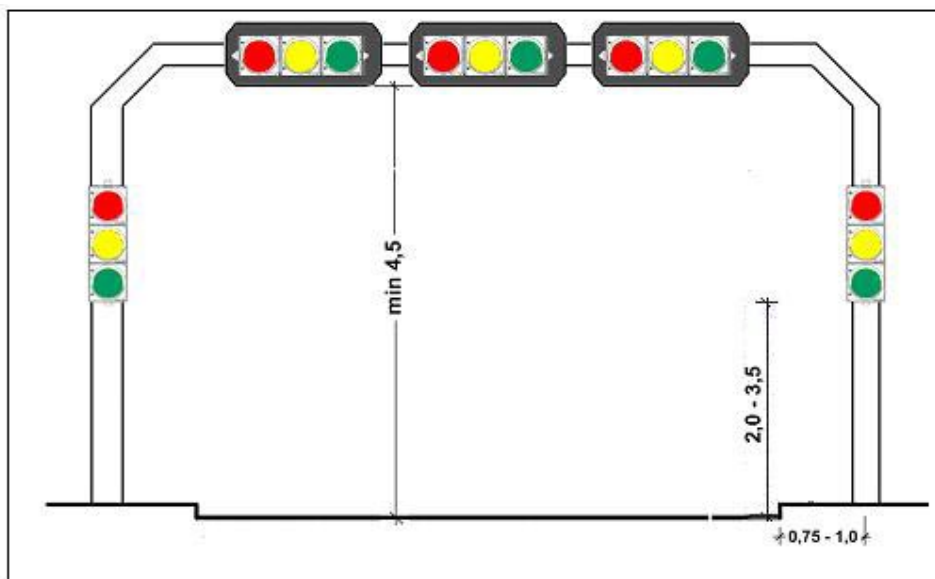
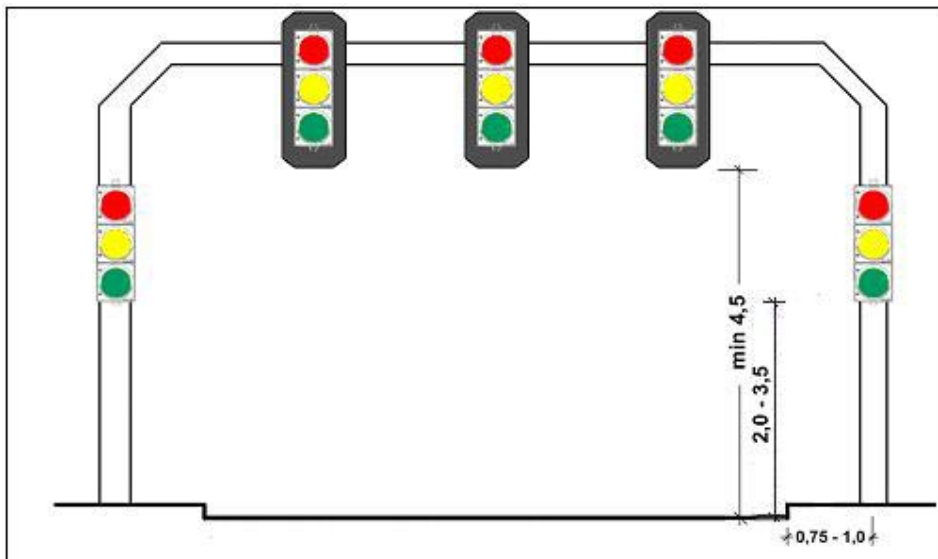
Стуб светлосног саобраћајног знака поставља се највише на 1 m од ивице коловоза.

Хоризонтално одстојање између ивице коловоза и најближе ивице светлосног саобраћајног знака мора износити најмање 0,30 m.

На стубу на коме се налази уређај из става 1. овог члана може се поставити и уређај за давање светлосних саобраћајних знакова на мањој висини и са мањим светлима који је намењен за регулисање кретања возила и пешака на раскрсницама.

Ако се уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова постављају тако да висе изнад коловоза, доња ивица уређаја не сме да буде на висини мањој од 4,5 m изнад коловоза.

Члан 75.

На браницима уређај за давање светлосних знакова трепћућим црвеним светлом поставља се на средини браника, а на полубраницима на крају полубраника.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Саобраћајни знакови на путевима који нису у складу са овим правилником, а налазе се на путевима на дан његовог ступања на снагу, морају се заменити до 1. марта 2011. године.

Ознаке на коловозу које нису у складу са овим правилником, а налазе се на коловозу на дан његовог ступања на снагу, морају се ускладити до 1. марта 2005. године.

Члан 77.

Величина саобраћајних знакова у тунелима на магистралним и регионалним путевима може одступати од мера утврђених овим правилником само ако технички разлози то захтевају, о чему надлежни орган издаје посебно одобрење.

Члан 78.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о саобраћајним знаковима на путевима ("Службени лист СФРЈ", бр. 48/81, 59/81, 17/85 и 62/91).

Члан 79.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Бр. 110-00-00003 / 2004-01
21. јануар 2004. године
Београд

Министар саобраћаја и телекомуникација

Марија Рашета - Вукосављевић, с. р.

Легенда боја

Црна

Зелена

Плава

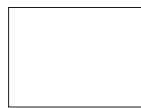
Црвена

Браон

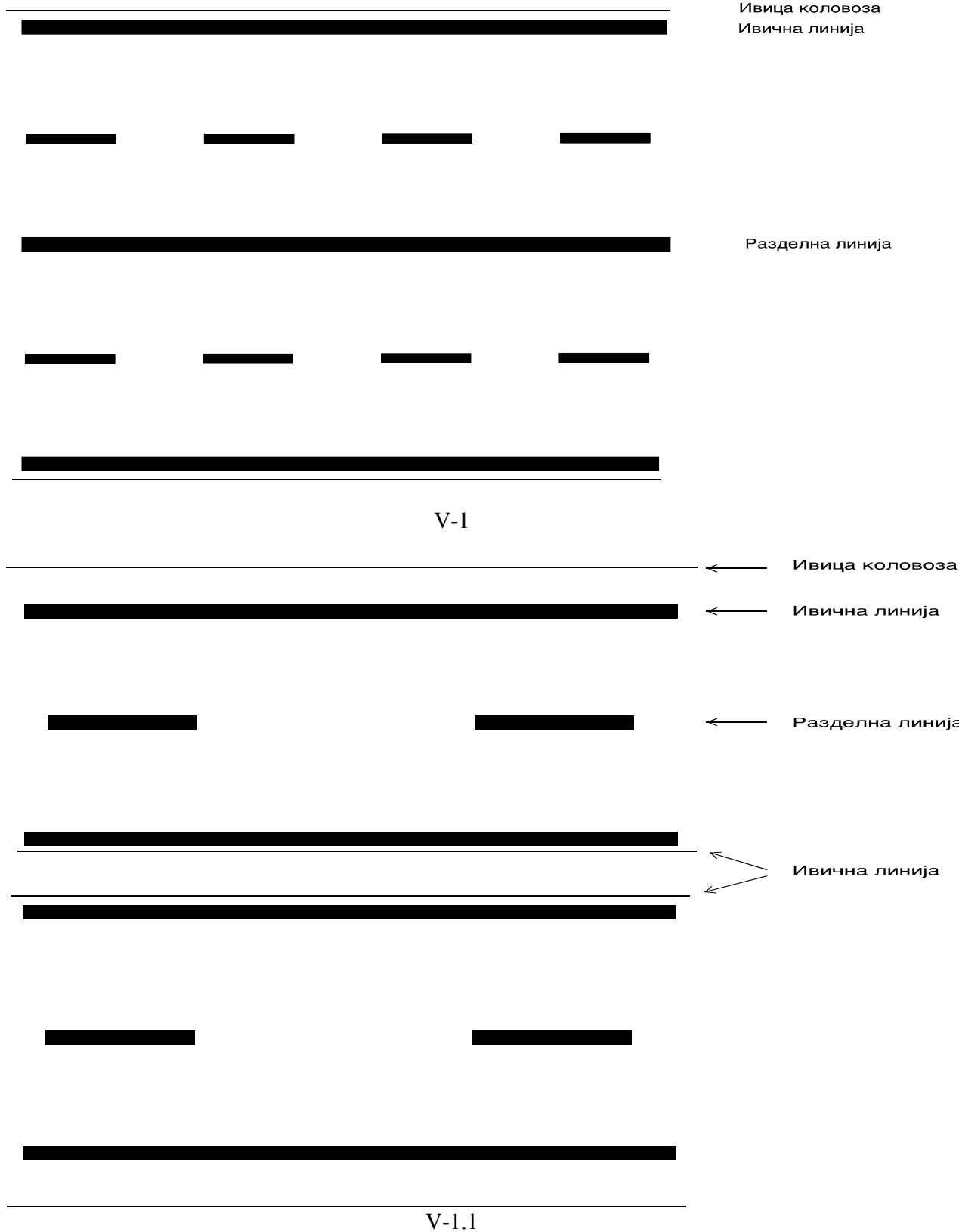

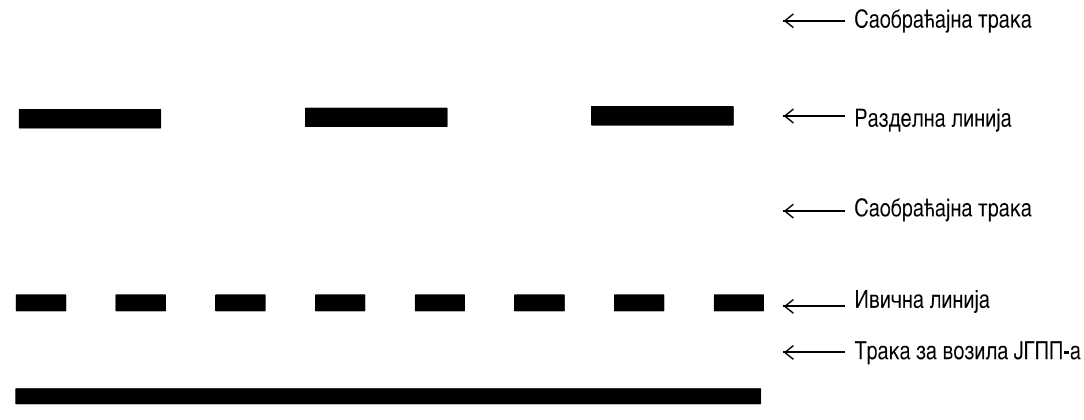
Жута

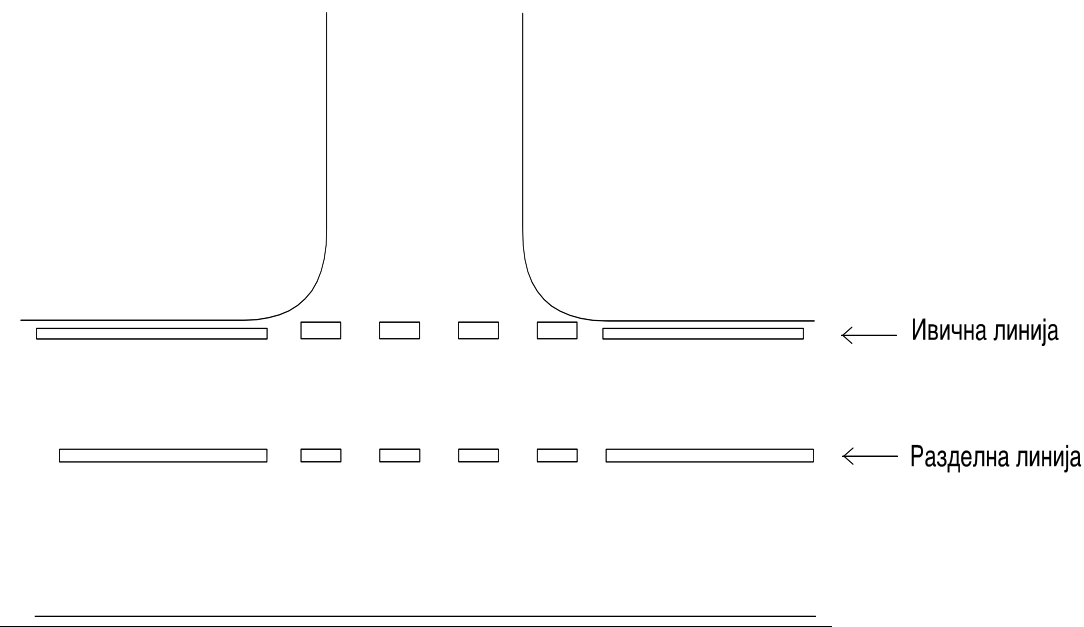
Бела

Ознаке на коловозу

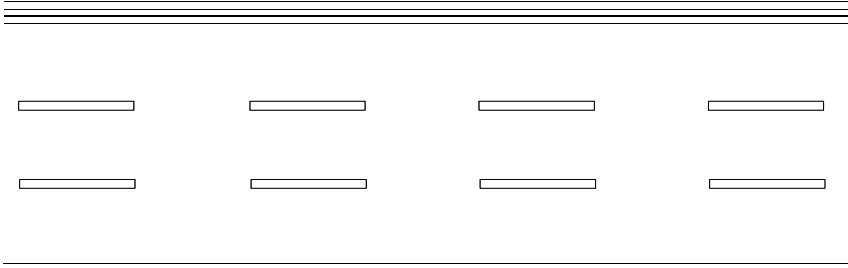
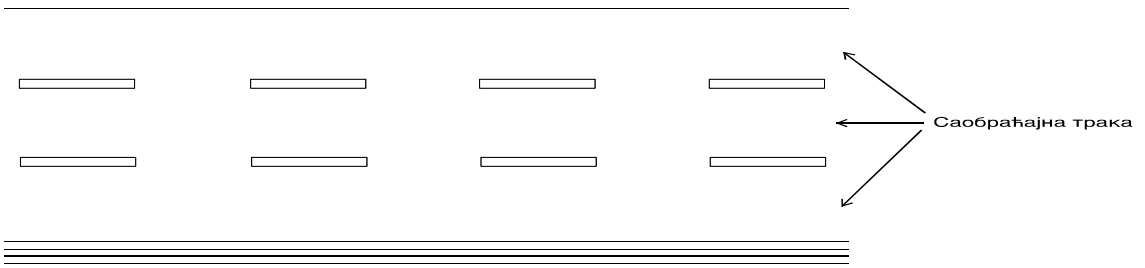

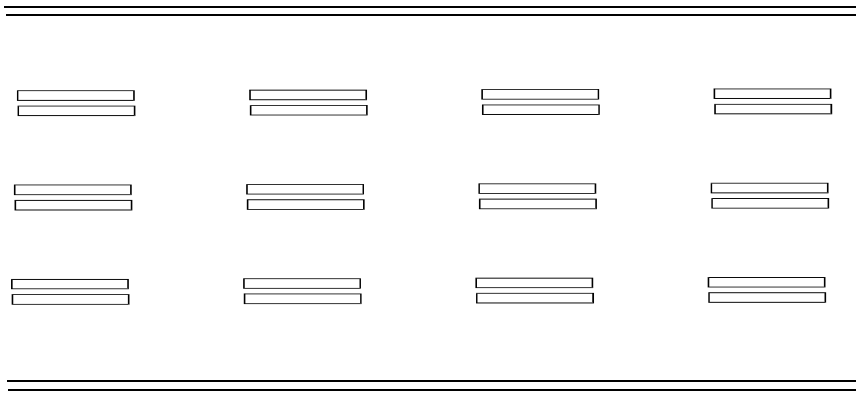
V-2

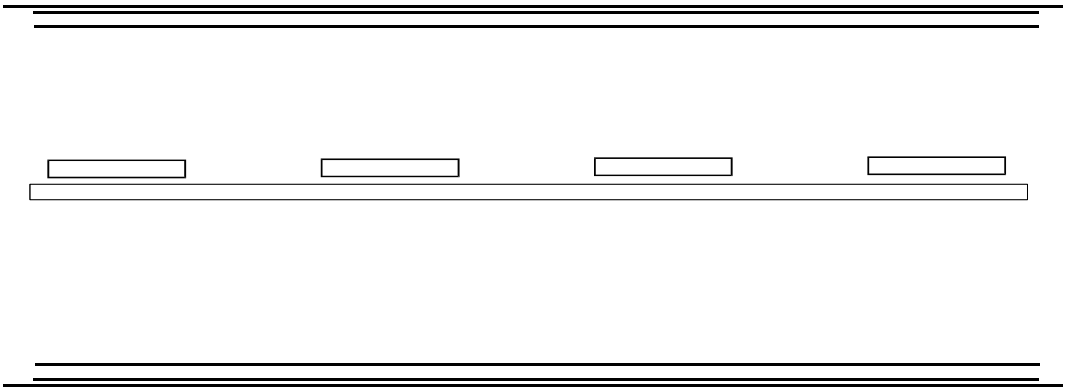
V-3

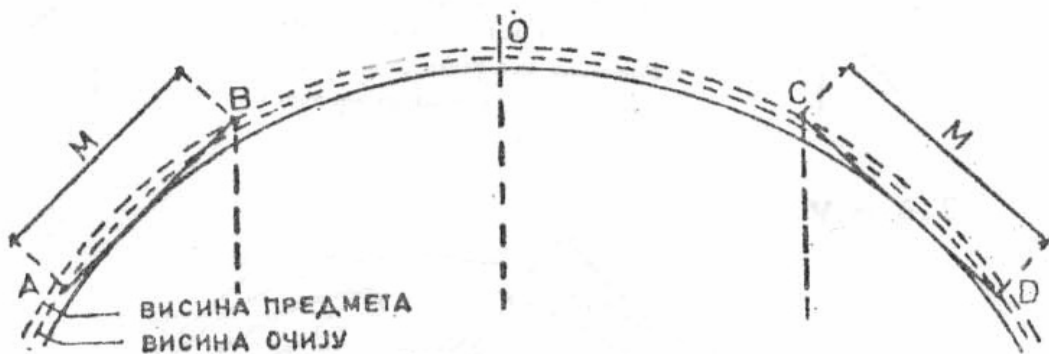
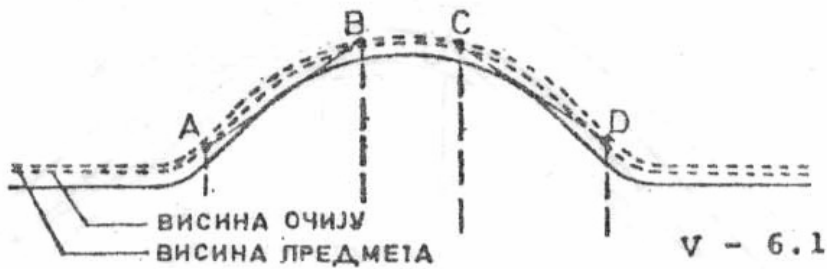
V-4

V-5

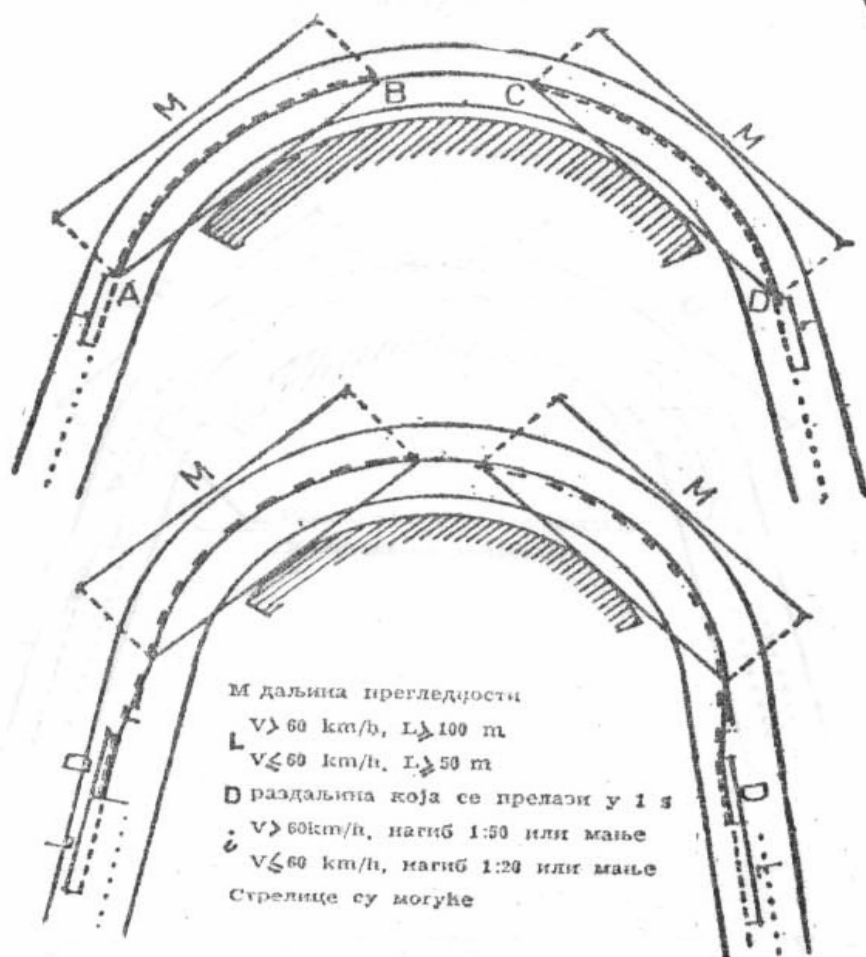

V-6

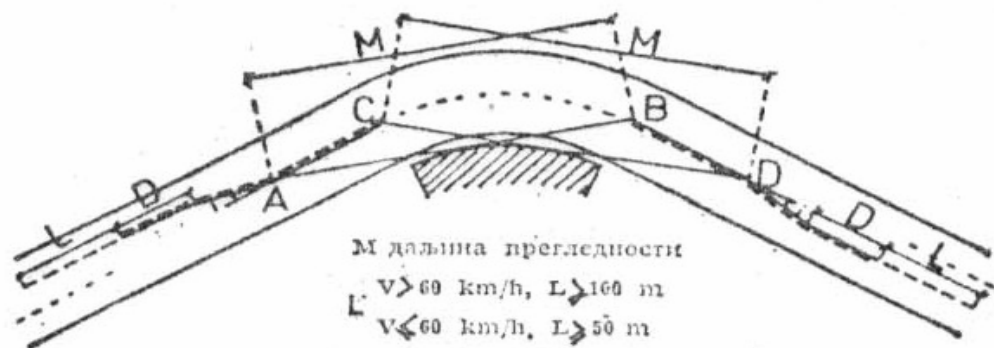

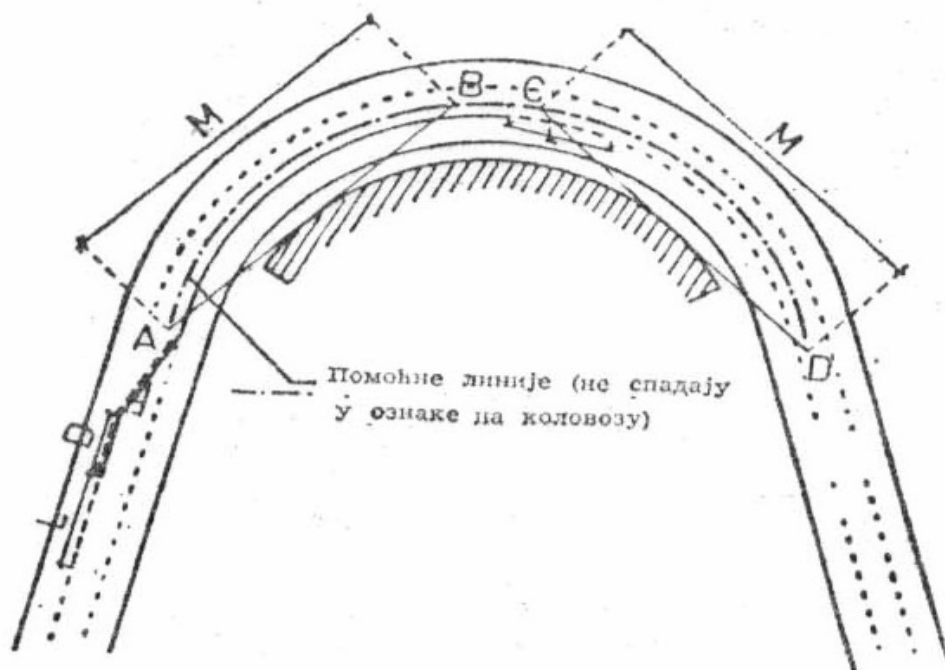
V - 6.5

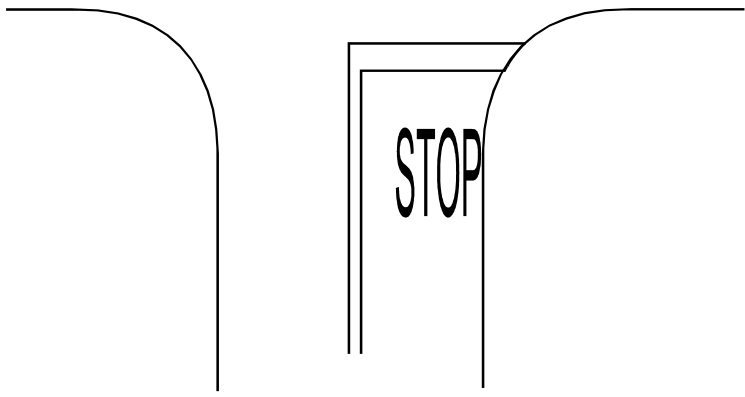
V - 6.6

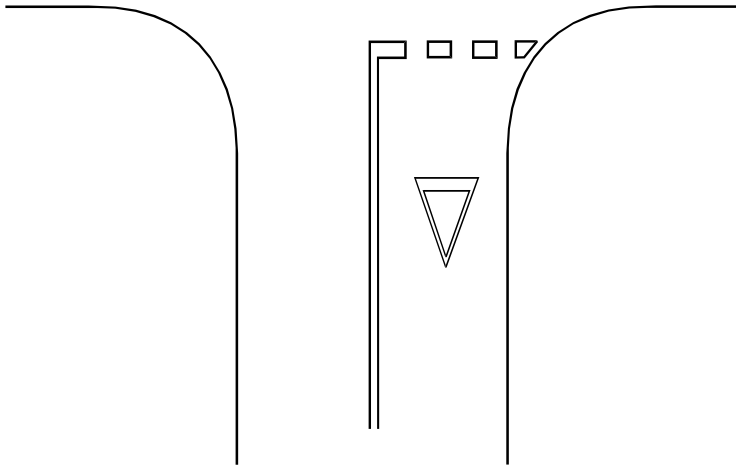
- M даљина прегледности
 $V > 60 \text{ km/h, } L > 160 \text{ m}$
 $V \leq 60 \text{ km/h, } L > 50 \text{ m}$
 $V > 60 \text{ km/h,}$ нагиб 1:50 или мање
 $V \leq 60 \text{ km/h,}$ нагиб 1:20 или мање
 D раздаљина која се прелази у 1 s
 Стрелице су могуће

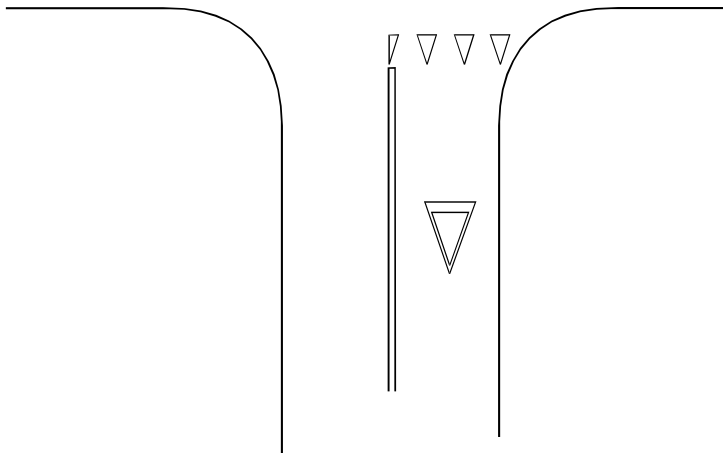
V - 6.7

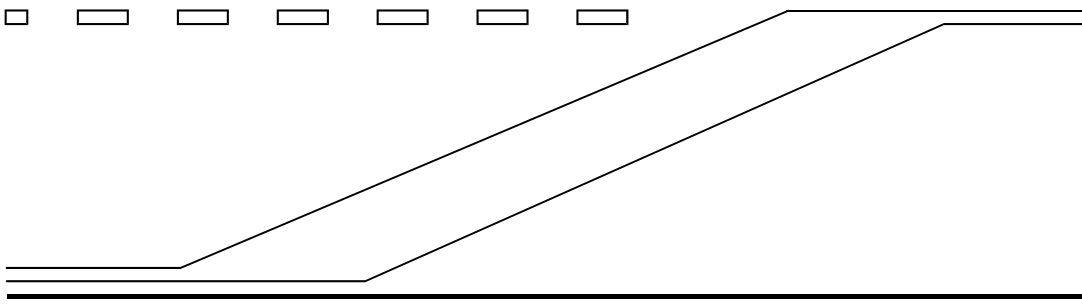
V-7

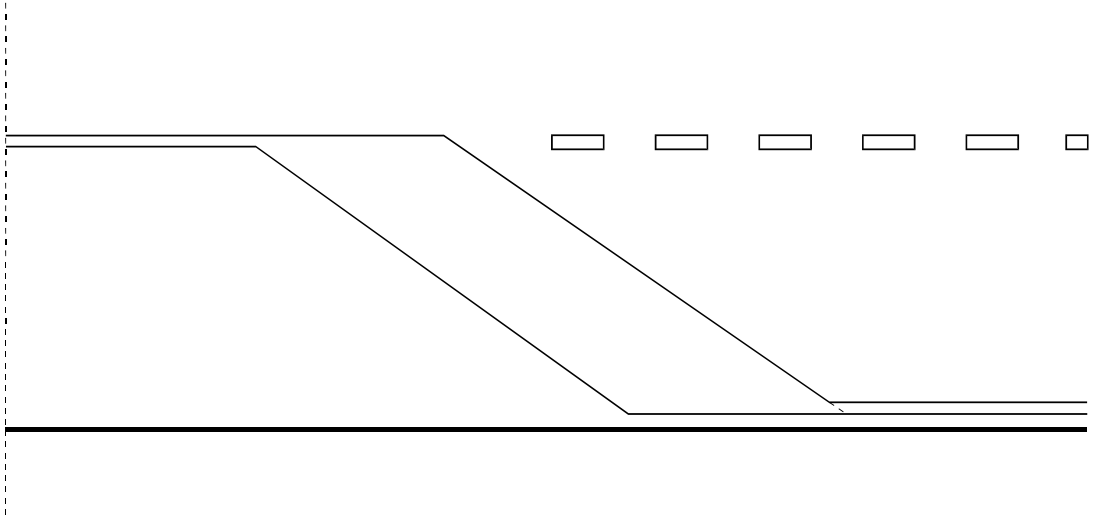
V-8

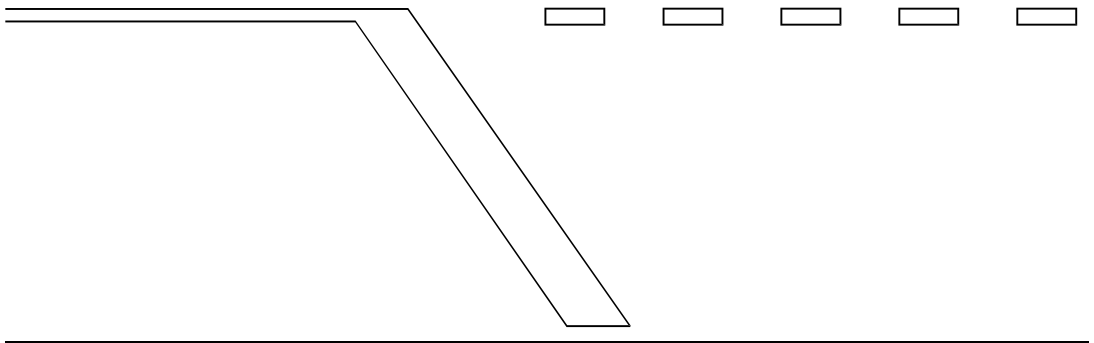
V-9

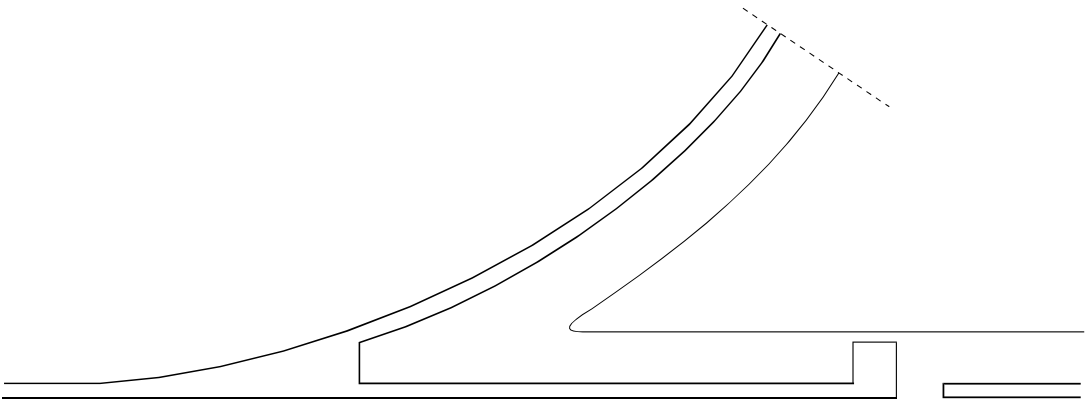
V-10

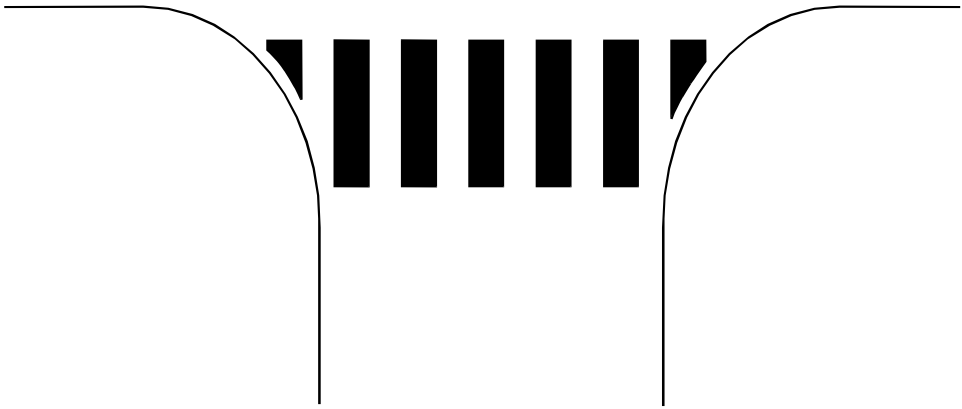
V-10.1

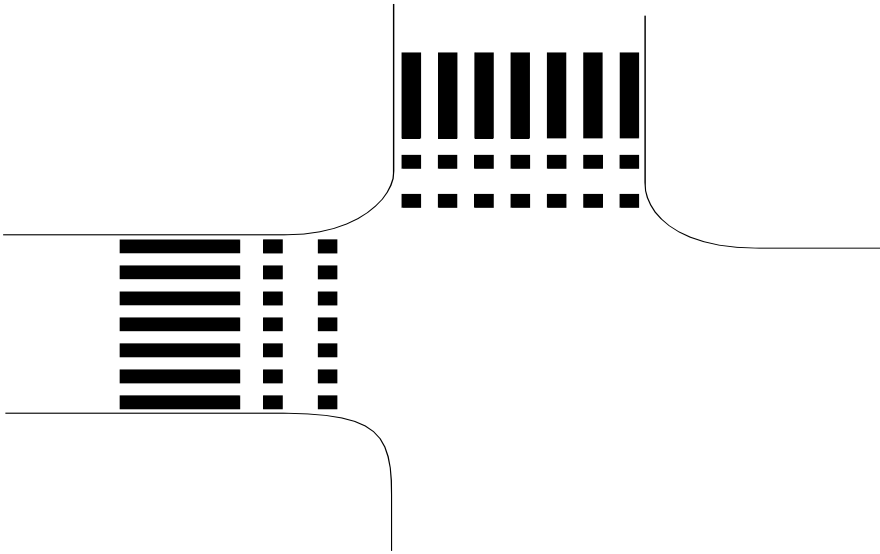
V-10.2

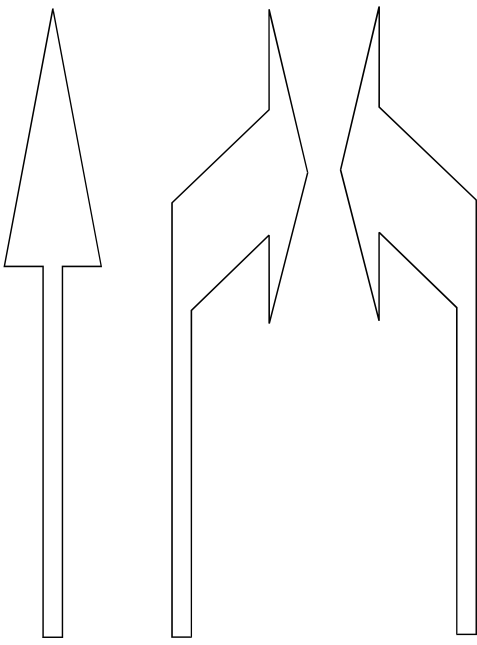
V-11

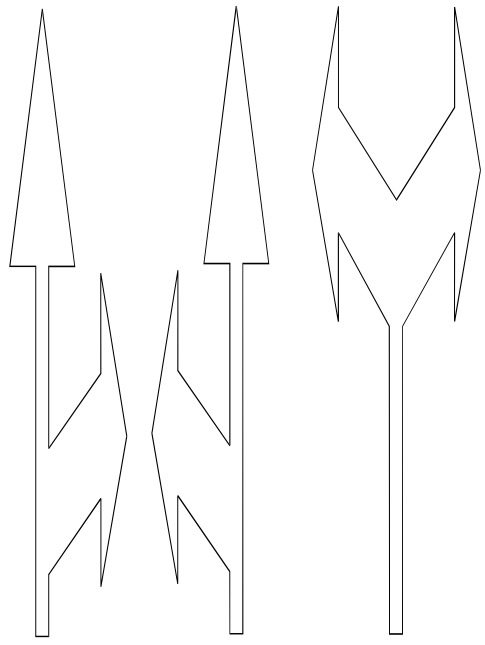
V-12

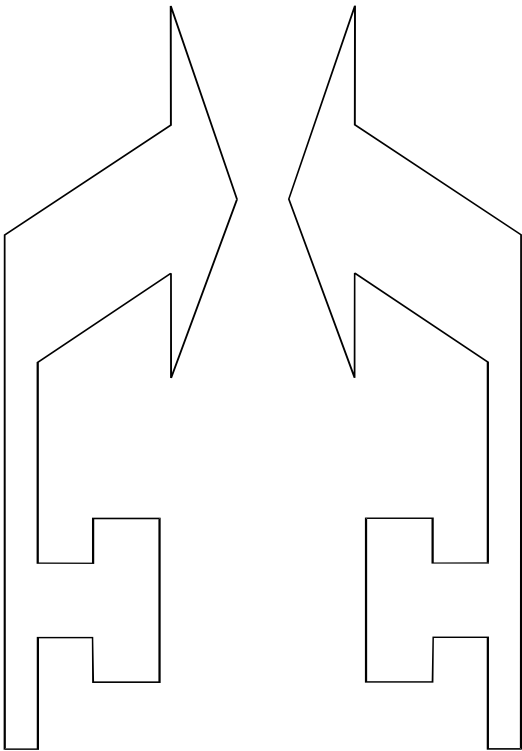
V-13

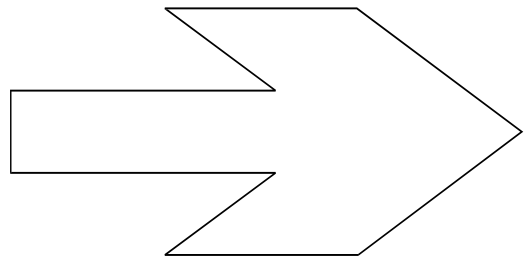
V-14

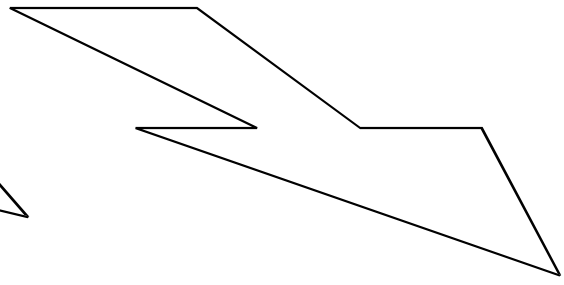
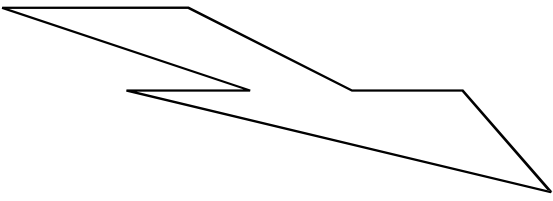
V-15

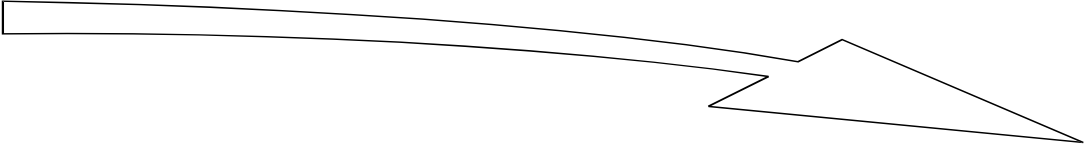
V-16

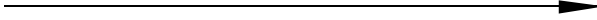
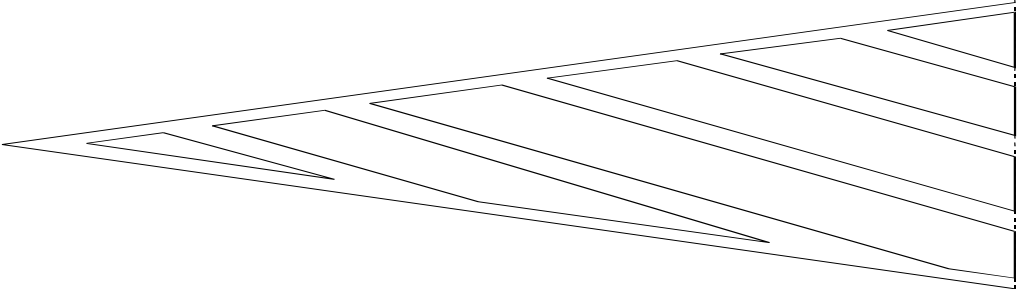
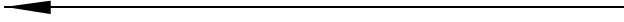
V-17

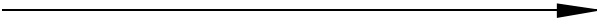
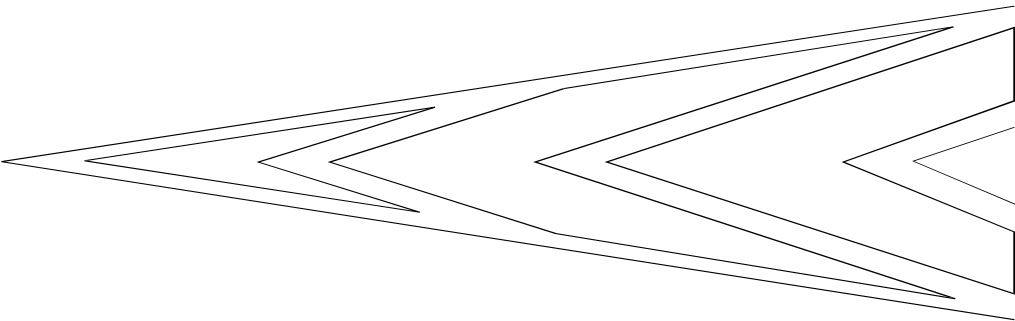
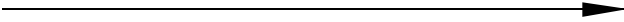
V-18

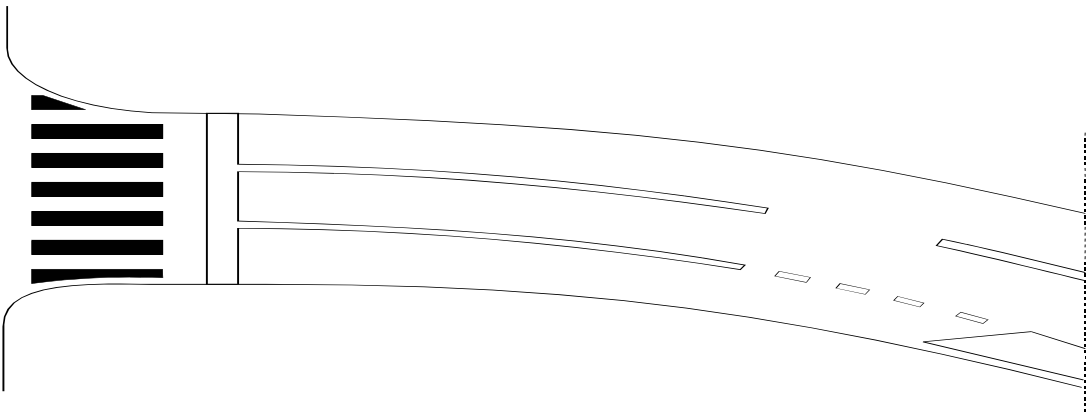
V-18.1

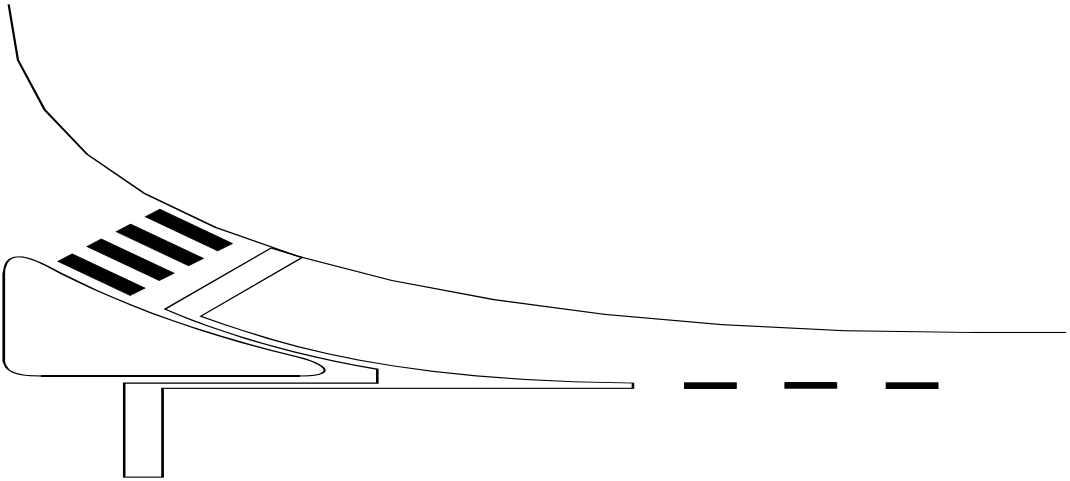
V-19

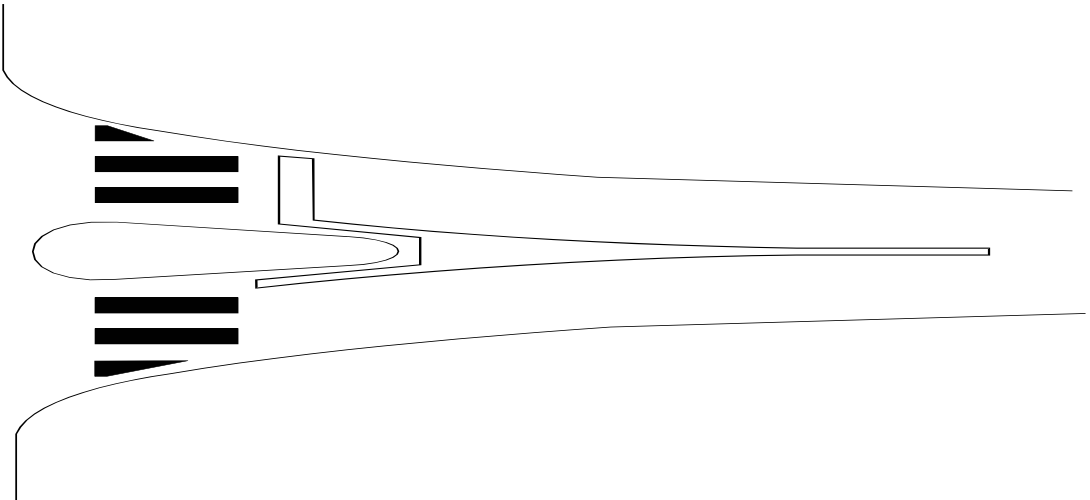
V-19.1

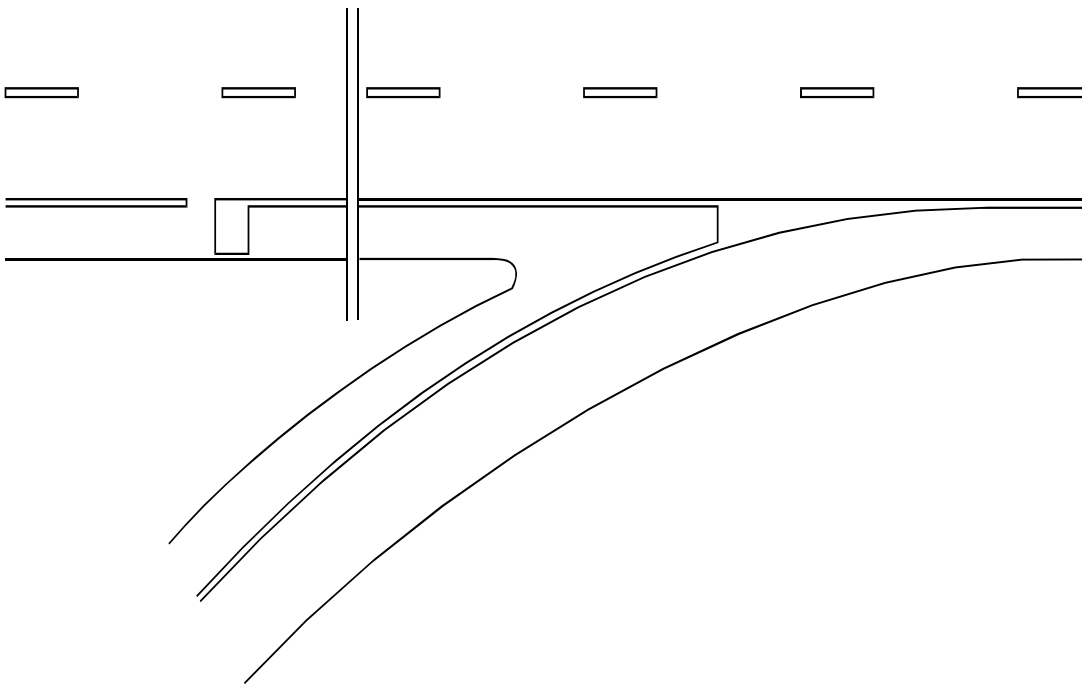
V-19.2

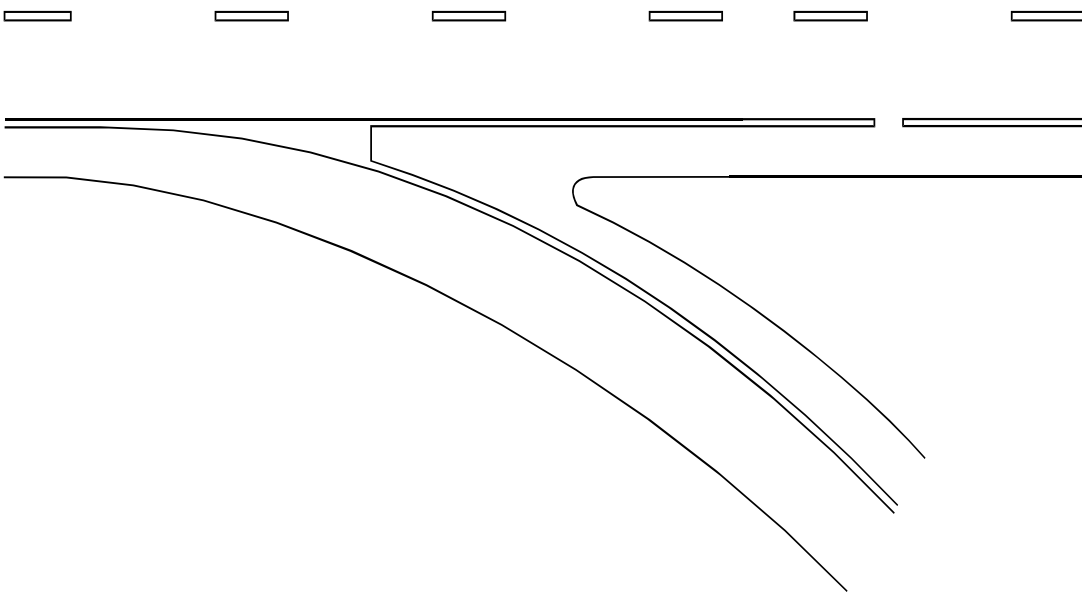
V-19.3

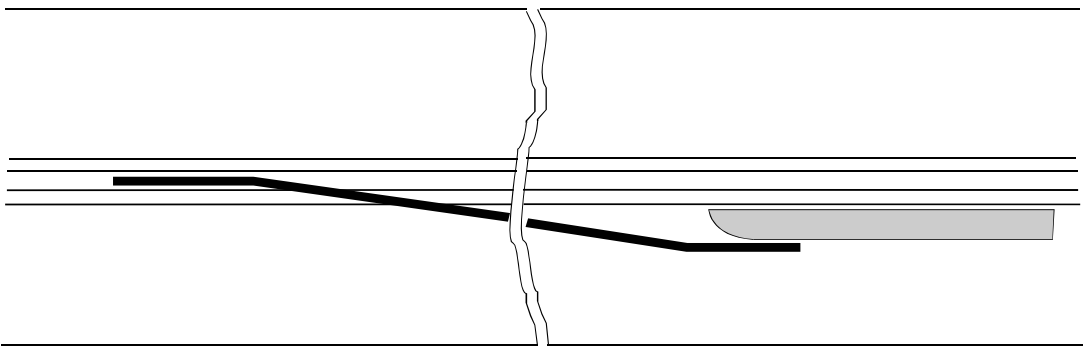
V-19.4

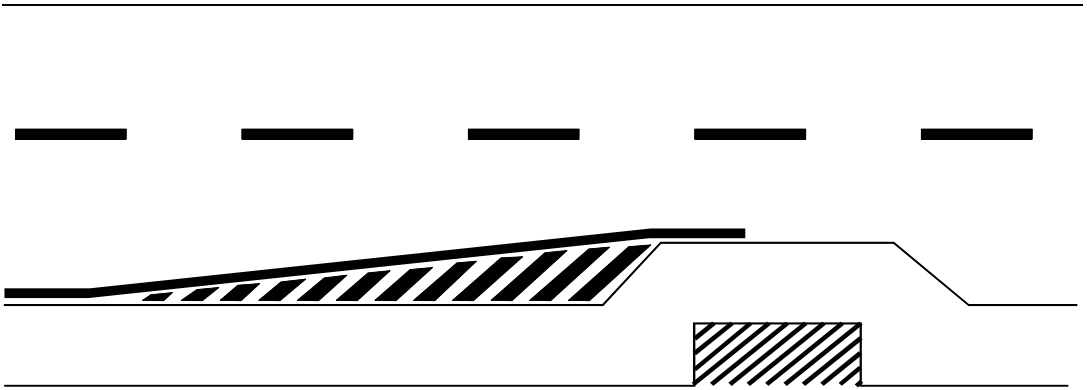
V-19.5

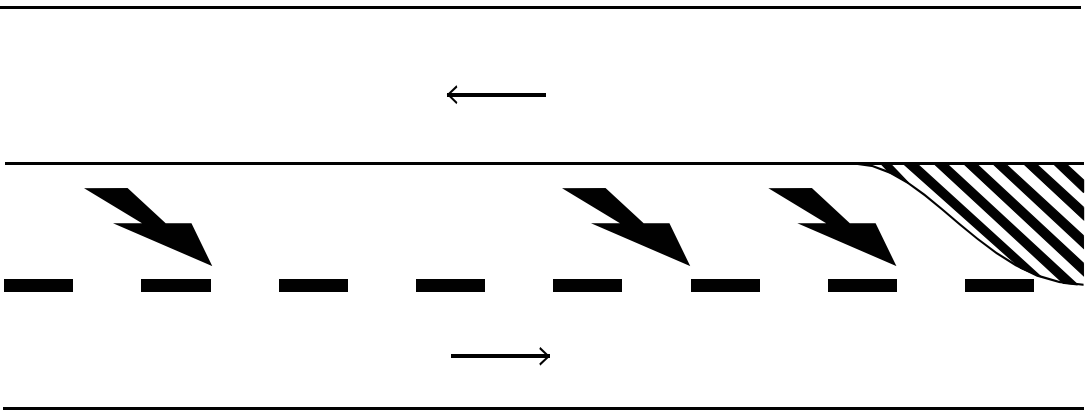
V-19.6

V-20

V-20.1

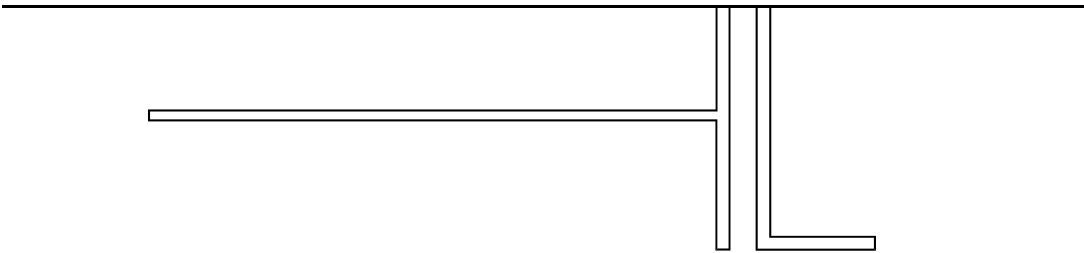

V-20.2

BUS

STOP

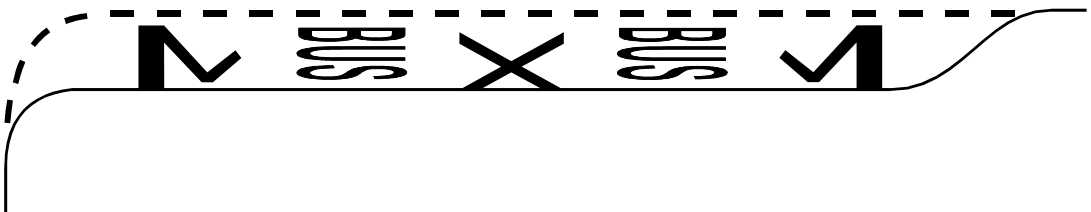
V-21

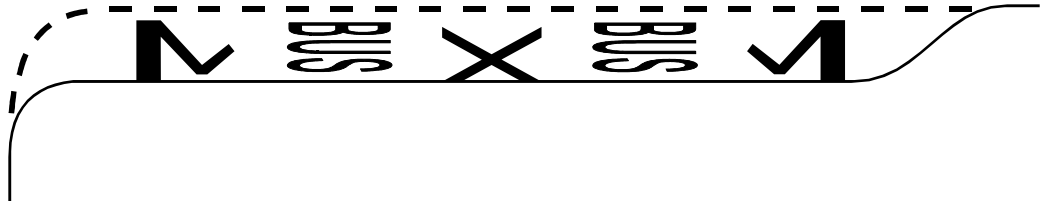
V-22

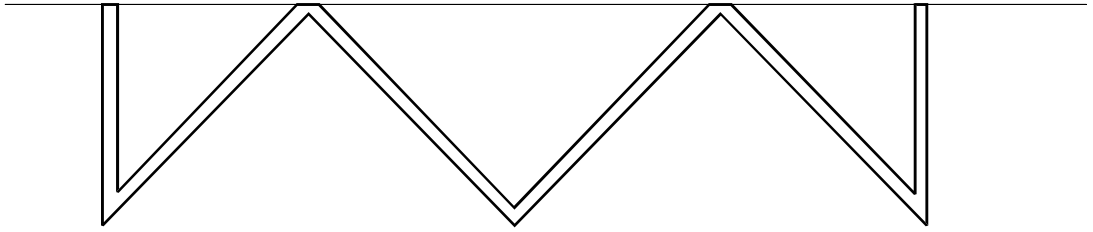
V-22.1

V-22.2

V-22.3 и V-22.4

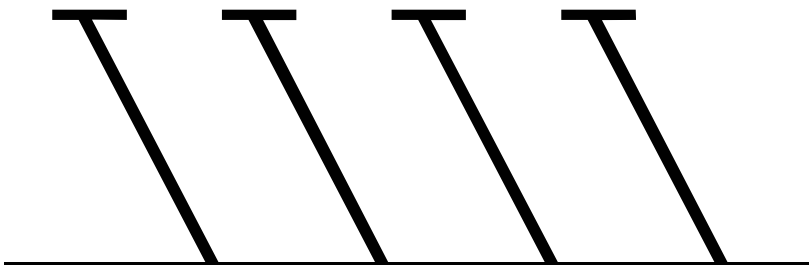
V-22.5

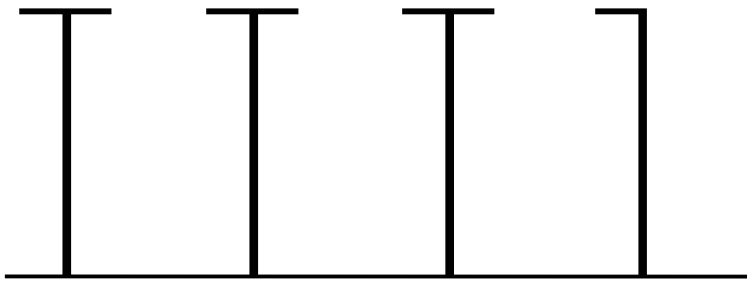
V-22.6

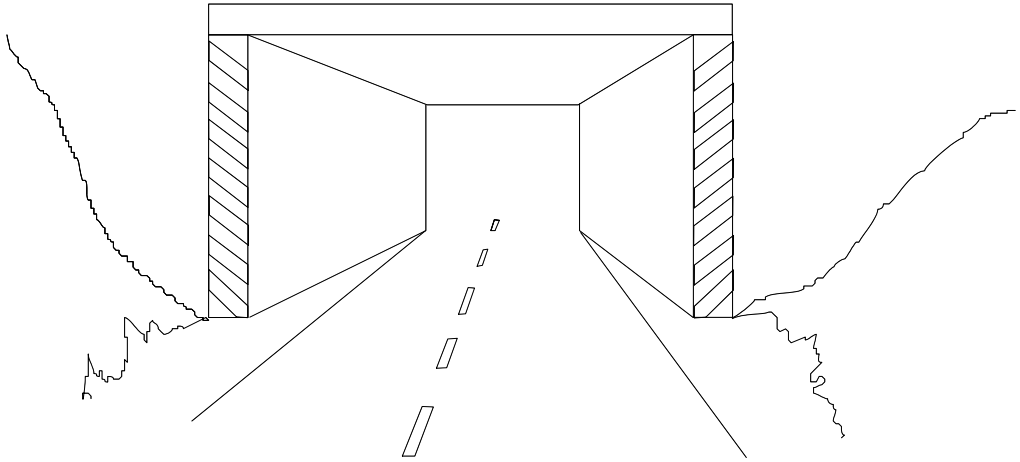
V-23

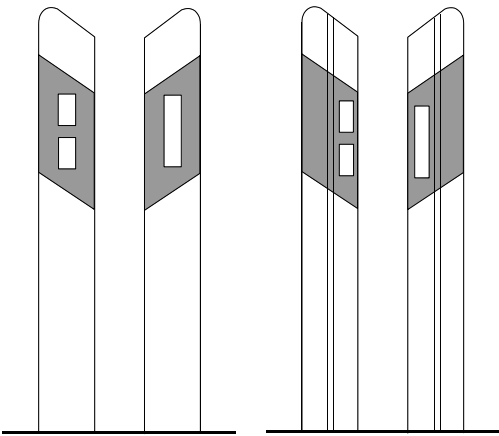
V-23.1

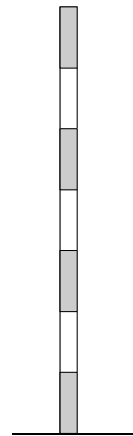
V-23.2

V-24

V-25

V-26

A B C D I J L M N G E F

S T U V K B R P H O Z

Ž Č Ć Š Đ

a b c d e f g h i j k l m n

o p r s t u v z ž č ć š đ

А Б Г Д Ђ Е Ж З И Ј К

Л Љ М Н Њ О П Р С Т Ћ

У Ф Х Ц Ч Џ Ш

а б в г д ђ е ж з и ј к л

љ м н њ о п р с т ћ у ф

х ц ч џ ш

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0